

ÖVERTORNEÅ
KOMMUN

Årsredovisning 2023

Innehållsförteckning

1	Vår berättelse	3
1.1	Kommunalrådet har ordet	3
1.2	Kommundirektören har ordet	5
2	Förvaltningsberättelse	6
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
2.1.1	<i>Fem år i sammandrag.....</i>	<i>7</i>
2.2	Den kommunala koncernen	9
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomiska ställning.....	11
2.3.1	<i>Befolkningsutveckling.....</i>	<i>11</i>
2.3.2	<i>Arbetsmarknad.....</i>	<i>12</i>
2.3.3	<i>Verksamhetsrisker.....</i>	<i>13</i>
2.3.4	<i>Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer</i>	<i>14</i>
2.3.5	<i>Pensionsförpliktelser</i>	<i>15</i>
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	15
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	16
2.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18
2.6.1	<i>God ekonomisk hushållning.....</i>	<i>18</i>
2.6.2	<i>Resultat och ekonomisk ställning.....</i>	<i>23</i>
2.7	Balanskravsresultat	24
2.8	Väsentliga personalförhållanden	25
2.8.1	<i>Personalredovisning.....</i>	<i>25</i>
2.9	Förväntad utveckling	29
3	Våra räkenskaper	31
3.1	Resultaträkning.....	31
3.2	Balansräkning	31
3.3	Kassaflödesanalys.....	33
3.4	Noter/tilläggsupplysningar	34
3.5	Driftsredovisning	45
3.6	Investeringsredovisning.....	46
3.7	VA-redovisning	48
3.8	Redovisningsprinciper	49
3.9	Begreppsförklaringar	51

1 Vår berättelse

1.1 Kommunalrådet har ordet

2023 har varit ett utmanande år för kommunen på många olika sätt. Den höga inflationen de senaste åren har lett till ökade kostnader på många olika områden, löner, energi, livsmedel och köpta tjänster. Inflationen har även påverkat det nya pensions- och omställningsavtalet för Sveriges kommuner, för Övertorneå kommuns del innebär detta att vi budgeterade 8 miljoner mer i pensionsavsättningar för året.

Naturens krafter blev även den en kostsam erfarenhet under året, den extremt höga vårfloden som vi upplevde kring Kristi himmelsfärds helgen bidrog till stora skador på såväl privata som kommunala fastigheter och anläggningar. För kommunens del orsakade vårfloden stora skador på utebadet, våra avloppsanläggningar blev överbelastade. Beslut om att bygga en ny utebads anläggning är taget, beslut om reinvesteringar i avloppsanläggningar som är mer utsatta för höga flöden i älven är taget.

Under året har vi genomfört en del organisatoriska förändringar som gör oss mer effektiva i framtiden. Personal inom fastigheter och Stiftelsen Matarengihem har samordnats och ingår nu i en gemensam organisation. Teknisk chef är även VF för Matarengihem. Vi har även under året genomfört en fordonssamordning där Tekniska förvaltningen ansvarar för alla kommunens fordon i framtiden. IT verksamheten har samordnats under säkerhetschef.

Arbetet med framtagande av den nya översiktsplanen fortskrider, under hösten genomfördes flera dialogmöten i olika byar runt om i kommunen där kommunens framtida utvecklingsfrågor med fokus på översiktsplanens innehåll samt även förslag på nya LIS-områden behandlades.

Resursbiblioteket för meänkieli har etablerats framgångsrikt enligt uppdraget från Kungliga biblioteket, biblioteket har fått ett fortsatt förvaltningsuppdrag. Kommunen besöktes av kulturminister Parisia Liljestrand som under sitt besök fick information om såväl resursbiblioteket som språkcentrum för meänkieli.

Kommunen bedriver ett aktivt arbete för att främja nyföretagande och utveckla näringslivet. Nyföretagarcentrum Nord stöttar nya företagare och ett förändringsarbete pågår för att göra det enklare att driva och etablera företag i kommunen. I Svensk Näringslivs ranking klättrar vi 46 placeringar och hamnar på fjärde plats i Norrbotten och 157:e plats i Sverige.

Investeringsvolymen under året har uppgått till 33,4 miljoner, inom fastigheter har Björkebygården fått nytt tak, Isladan har fått en ny fasad, delar av Särkivaaragården har fått ny takbeklädnad. Inom Va har investeringar skett vid vattentornet i Hedenäset, dricksvattenledningar i Rantajärvi, Va ledningar i Neistenkangas. Den enskilt största investeringen som gjorts är på Orjasjärvi ÅVC för att uppfylla de krav som ställs på avfallshanteringen. Den investering som föranlett mest diskussioner från entreprenörshåll är investeringen av en traktorgrävare. Investeringen är en del i det omfattande arbete som kommunen genomför i syfte att vår förmåga att hantera extraordinära händelser samt öka vår förmåga till civilt försvar.

Inom Barn och utbildningsområdet (Bun) fortskrider arbetet med framtidens förskola i centrala Övertorneå. En arbetsgrupp är utsedd som genomfört studiebesök och gruppen har arbetat fram skall krav för en modern förskola. I skrivande stund har beslut tagits av Ks att arbeta vidare med den planerade förskolan där Bun förordar Tomatodlingsvallen mittemot brandstationen som lämplig placering.

Socialnämndens ansvarsområde har utmaningar vad gäller personalbemanningen, detta gäller såväl inom äldreomsorgen som inom individ och familjeomsorgen. Framtida pensionsavgångar och den höga sjukfrånvaron kommer att vara en utmaning i framtiden, dels för att det finns tillgång till få vikarier dels för att det är för få som utbildar sig till vårddyrket. Socialnämnden har initierat frågan om ett trygghetsboende som i framtiden skulle innebära ett minskat tryck på platser inom särskilt boende. I stor samsyn har politiken anammat tanken och i samverkan med Riksbyggen är planeringen av ett trygghetsboende med 19 lägenheter i gång. Slutgiltigt beslut om trygghetsboendet tas av kommunfullmäktige i juni 2024.

Inom Miljö- och byggnadsförvaltningen har antalet bygglovsärenden som handläggs varit högre än toppnoteringen 2021. Gis (geografiska informationssystem) samordningen har införlivats i förvaltningen från hösten 20022. Satsningen på Gis-samordningen har inneburit att förvaltningens och hela kommunens förutsättningar att långsiktigt jobba med Gis frågor förbättrats på ett avgörande sätt. Personalomsättningen inom miljöinspektörerna har inneburit att det varit en reducerad arbetsstyrka under året och detta har varit en utmaning. Nyanställningar av miljö- och livsmedelsinspektörer har genomförts och i skrivande stund har vi inga vakanser.

2023-års resultat- och balansräkning ger vid handen att kommunen är ekonomiskt väl rustad att anta de utmaningar som ligger framför oss. Kommunkoncernen (Kommunen, Övertorneå Energi, Övertorneå Energi Försäljning AB samt Stiftelsen Matarengihem) redovisar ett positivt resultat om 16,9 miljoner, kommunens andel av resultatet är 10,8 miljoner. Kommunens soliditet ligger på 83,8 %. Vi har fortsatt den lägsta kommunalskatten, 21,75:-, av länets kommuner.

Trots att vi har ett rejält födelseunderskott vill jag ändå avslutningsvis nämna det positiva vad gäller befolkningsutvecklingen. Det är fler som flyttar in till kommunen än ut från kommunen och det är framför allt barnfamiljer som flyttar in. I dagsläget har vi faktiskt en kö till förskolan

Tomas Mörtberg Kommunalråd

1.2 Kommundirektören har ordet

Vi lever i en snabbt föränderlig värld där AI, pandemi, krig, ekonomiska kriser, mm, avlöser varandra. Budgeten nu och kommande år är svår för de flesta kommuner och regioner. Det ekonomiska läget i kombination med ökade krav från staten, Sveriges demografi och bristen på personal utmanar välfärden. Vi behöver därför hela tiden bli effektivare i allt vi gör för att vi med minskade resurser fortsatt ska kunna leverera god service och vara attraktiva för boende och besökare.

För 2023 budgeterade vi med 8 mkr från resultatutjämningsreserven (RUR) men har bara behövt använda 6,9 mkr. Ökade kostnader har kompensats av ökade intäkter från skatter och bidrag samt en uppgång på de finansiella marknaderna.

Kompetensförsörjningen är vår största utmaning och den blir alltmer påtaglig. Att vara snabb med att anpassa oss till nya situationer är en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare och en av våra stora styrkor, men det finns såklart mycket vi behöver utveckla. Vi arbetar för att Övertorneå kommun ska ha ett starkt arbetsgivarvarumärke med förmåga att behålla och attrahera rätt kompetens. Det innebär även att våra verksamheter ska ha rätt förutsättningar för att ta hand om medarbetarnas engagemang och vilja att leverera ett gott resultat samt att bidra till en positiv samhällsutveckling.

Jag vill rikta ett tack till kommunens alla föreningar och företagare som genom fritidsaktiviteter, evenemang, arbetstillfällen och service gör det attraktivt att bo och besöka kommunen. Det arbete som ni gör skapar förutsättningar för oss att leverera välfärd till kommunens medborgare.

Stort tack till er politiker för ett gott samarbete och många kloka beslut under året. Stort tack till all personal som med engagemang har levererat service till medborgarna. Alla har vi direkt eller indirekt bidragit till välfärden och tillsammans skapar vi ett attraktivt samhälle.

Genom att samverka, digitalisera, vara kreativa och innovativa utvecklar vi våra verksamheter och sätter Övertorneå kommun på kartan.

Anna Andersson, Kommundirektör

2 Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelse lämnar Övertorneå kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsens uppställning är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (11 kapitlet) samt RKR R15 - Förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen syftar att ge en övergripande bild och förståelse över Övertorneå Kommun och dess bolags utveckling under det gångna året.

De kommunala bolagen och nämnder/styrelse upprättar egna årsredovisningar respektive verksamhetsberättelser där mer detaljerade uppgifter redovisas.

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Utmaningen för kommunen sedan ett antal år tillbaka är en minskning av antalet invånare. Kommunen har haft en befolkningsminskning under de senaste fem åren på 211 invånare, i genomsnitt 42 invånare per år, och har haft svårigheter med att anpassa verksamheternas kostnadsmassa efter de intäkter som erhållits.

Under perioden 2019-2022 har verksamhetens intäkter stadigt minskat samtidigt som verksamhetens kostnader ökat varav man under 2023 har sett över och höjt taxorna inom en rad av kommunens verksamheter. Detta har resulterat i högre verksamhets intäkter under 2023, dessvärre ökade kostnaderna i en högre takt till följd av den höga inflationen vilket resulterat i att både verksamhetens kostnader och verksamhetens nettokostnader fortsatt att öka. Framför allt pensionskostnaderna sköt i höjden under 2023, men även kostnader inom IFO ökade då både placerings- och konsultkostnader blev högre än förväntat. Kostnadsökningarna känns dock av inom samtliga av kommunens verksamheter, vilket resulterat i att flera av verksamheterna gör minusresultat.

Totalt sett visar dock kommunen ett positivt resultat på 10,8 mkr, vilket kan härledas främst till en uppgång på de finansiella marknaderna, realisationsvinster vid försäljning av placeringar samt orealiserade vinster. Finansnettot blev +18 mkr. Även ökade skatteintäkter bidrar till det positiva resultatet.

Soliditeten är för övrigt god, även inklusive pensionsförpliktelserna, och har ökat något genom åren.

Den kommunala koncernen redovisade ett positivt resultat på 16,9 mkr för verksamhetsåret 2023. Stiftelsen Matarengihem redovisade ett negativt resultat om 1,1 Mkr medan både Övertorneå Energi Försäljning AB och Övertorneå Energi AB redovisade nära nollresultat.

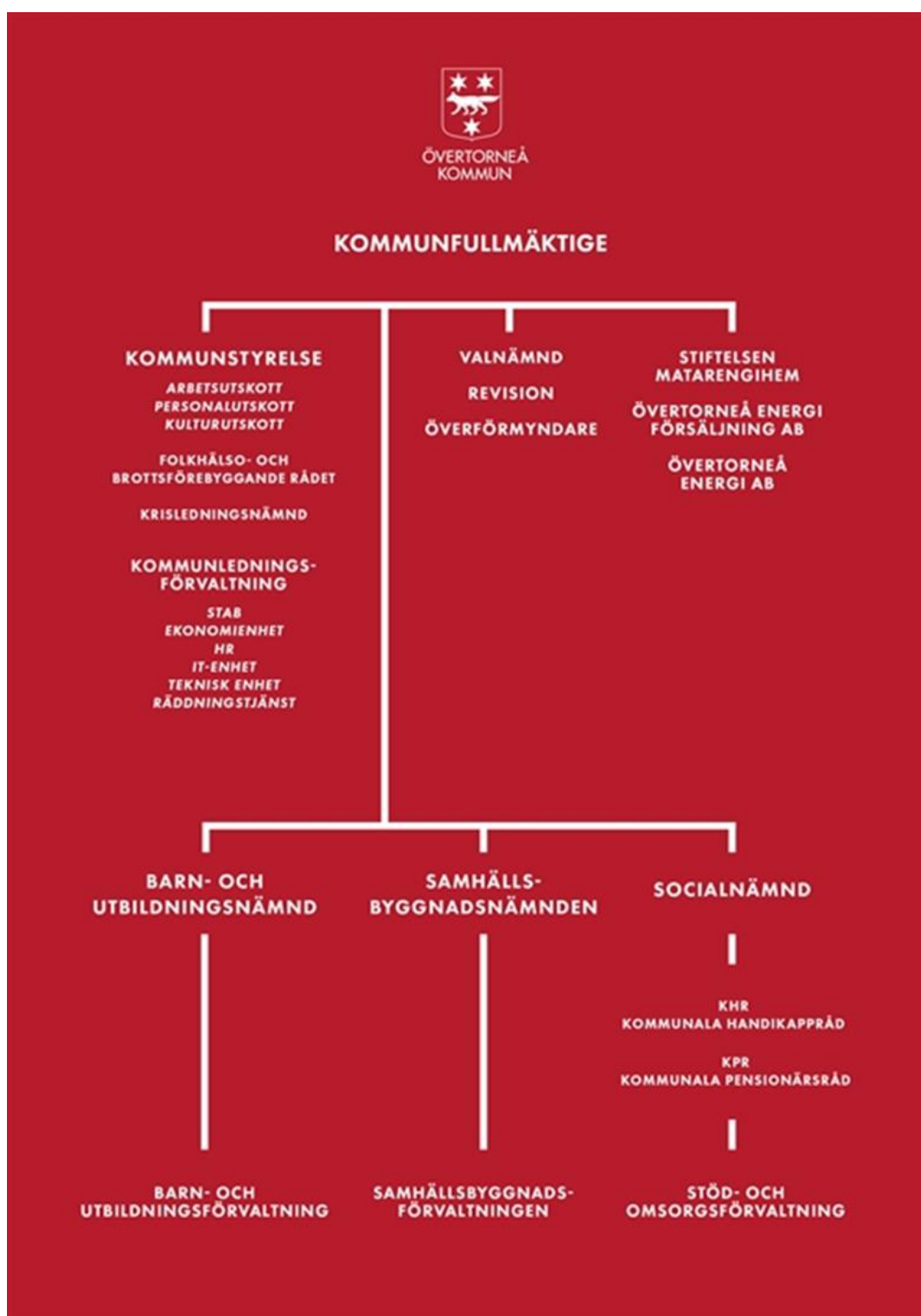
2.1.1 Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Folkmängd 31.12	4 299	4 217	4 211	4 119	4088
Skattesats (%)	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Verksamhetens intäkter (mkr)	101,5	93,3	92,1	91,4	97,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	404,9	392,3	405	429,5	450,1
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar, Mkr	330,7	318,5	332,1	356,9	372,2
Skatteintäkter, generella stats- och utjämningsbidrag, Mkr	325,6	340,7	344,6	353,6	360,1
Finansnetto, Mkr	13,0	-8,4	30,5	-21,2	18,0
Orealiserade vinster finansiella tillgångar	ingår i finansn ettot	ingår i finansn ettot	ingår i finansn ettot	ingår i finansn ettot	ingår i finansn ettot
Årets resultat kommunala koncernen, Mkr	14,6	20,4	51,4	-14,4	16,9
Årets resultat kommunen, Mkr	7,6	13,8	46,1	-24,6	10,8
Soliditet kommunen %	79,1	80,1	82,5	81,9	83,8
Soliditet kommunen inklusive totala pensionsförpliktelser %	52,6	54,8	59,4	59,3	60,0
Investeringar, netto	20,6	18,4	29,4	26,1	33,4
Likvida medel, Mkr	227,7	238,8	283,6	253,1	240,6
Anläggningstillgångar, Mkr	277,9	275,8	258,7	260,5	275,1
Långfristig låneskuld, Mkr	35	25	25	15,2	0,2
Personalkostnader, totalt, Mkr	246,2	238,4	244,5	257,4	268,3

Mandatfördelning Parti/mandatperiod	2007-2010	2011-2014	2015-2018	2019-2022	2023-2026
Moderata samlingspartiet	2	1	1	-	-
Centerpartiet	8	6	7	6	7
Kristdemokraterna	1	1	1	2	3
Arbetarepartiet- socialdemokraterna	14	16	10	9	5
Vänsterpartiet	3	4	2	1	1
Norrbottens sjukvårdsparti	5	2	2	3	4
Övertorneå fria alternativ	-	1	7	1	1
Sverigedemokrater	-	-	1	2	-
Partiätt	-	-	-	1	-
Framtid S	-	-	-	-	4
Totalt	35	31	31	25	25

Övertorneå kommun basfakta	2023
Befolkning, 2023-12-31	4088
Areal, km2	2358
Invånare/km2	1,7
Antal män i procent	52
Antal kvinnor i procent	48
Medelåldern	51,3

2.2 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, samt i de tre helägda bolagen/stiftelsen Övertorneå Energi, Övertorneå Energi Försäljning AB och Stiftelsen Matarengihem.

De verksamheter som bedrivs i bolagsform är sådana verksamheter som är konkurrensutsatta och som drivs på affärsmässiga grunder. Kommunfullmäktige lämnar ägardirektiv till bolagen och ansvaret för verksamheterna ligger på kommunfullmäktige. Mer omfattande beskrivning av de kommunala bolagen samt nämnderna finns att läsa

om i deras årsredovisning respektive verksamhetsberättelse.

Kommunen anlitar privata utförare för: måltidsverksamhet, (Pello) och fristående verksamhet inom Barn- och utbildningsnämnden (friskola samt Utbildning Nord).

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet. Kommunstyrelsen ansvarar för verksamheter under tekniska enheten såsom fastigheter, VA-verksamhet och våghållning. Styrelsen ansvarar också för kultur och folkhälsofrågor.	
Barn-och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola. Därtill ansvarar nämnden för vuxenutbildning, grundsärskola, gymnasiesärskola och kulturskolan.	Ersättning till privata utförare avseende utbildning (friskola, folkhögskola med mera) svarade 2023 för 14,6 % av nämndens kostnader.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Där ingår bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård.	
Miljö- och byggnadsnämnd	Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens miljö- och hälsoskyddsarbete, vilket innebär tillsyns- och informationsansvar och miljöstrategiskt arbete. Ett annat stort område är det politiska ansvaret för plan- och byggfrågor, mätverksamhet, kartframställning, geografisk informationsverksamhet och den kommunala lantmäterimyndigheten.	
Övertorneå Energi AB	Övertorneå Energi AB ansvarar för drift och underhåll av elnät, minikraftverk samt personalförsörjning till Övertorneå Energi Försäljning AB.	
Övertorneå Energi Försäljning AB	Övertorneå Energi Försäljning AB har ansvar för värmeförsörjning av Övertorneå centralort samt elhandel till privatpersoner och företag.	
Stiftelsen Matarengihem	Stiftelsen Matarengihem har som ändamål för sin verksamhet att inom Övertorneå kommun förvärva, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter samt bygga bostäder, affärslokaler och kollektiva anordningar.	

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomiska ställning

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen har till uppgift att spegla hur yttre omständigheter kan komma att påverka Övertorneå kommun. Nedanstående är hämtat från ekonomirapporten som utgavs av SKR i oktober 2023 .

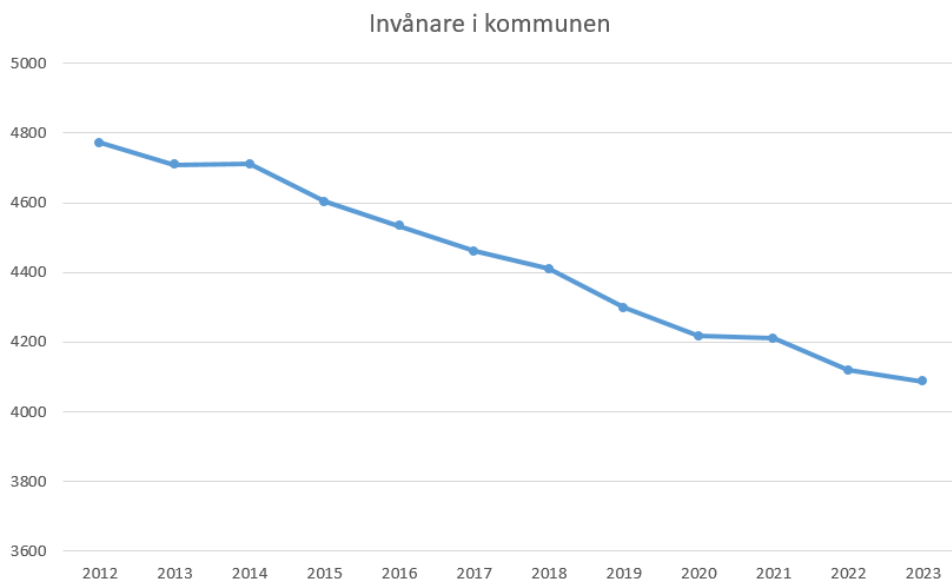
De senaste åren har präglats av inflations- och ränteuppgångar detta till följd av den tidigare covid-19- pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. Detta har lett till en ekonomisk inbromsning och svensk BNP faller med ca 0,6 procent i år. Nästa år väntas en svag uppgång men Sverige befinner sig fortfarande i lågkonjunktur. Omvärldsekonomin förväntas repa sig under 2025 och då förväntas återhämtningen bli större.

Inflationens effekt på verksamhetens kostnader, inklusive pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt höga underskott för kommuner och regioner. Nästa år förvärras situationen ytterligare, med en fortsatt real minskning av skatteunderlaget. För att minska underskotten på kort sikt och anpassa verksamheten för en långsiktigt uthållig ekonomi vidtar kommuner och regioner olika åtgärder som anpassas utifrån de lokala utmaningarna, behoven och förutsättningarna.

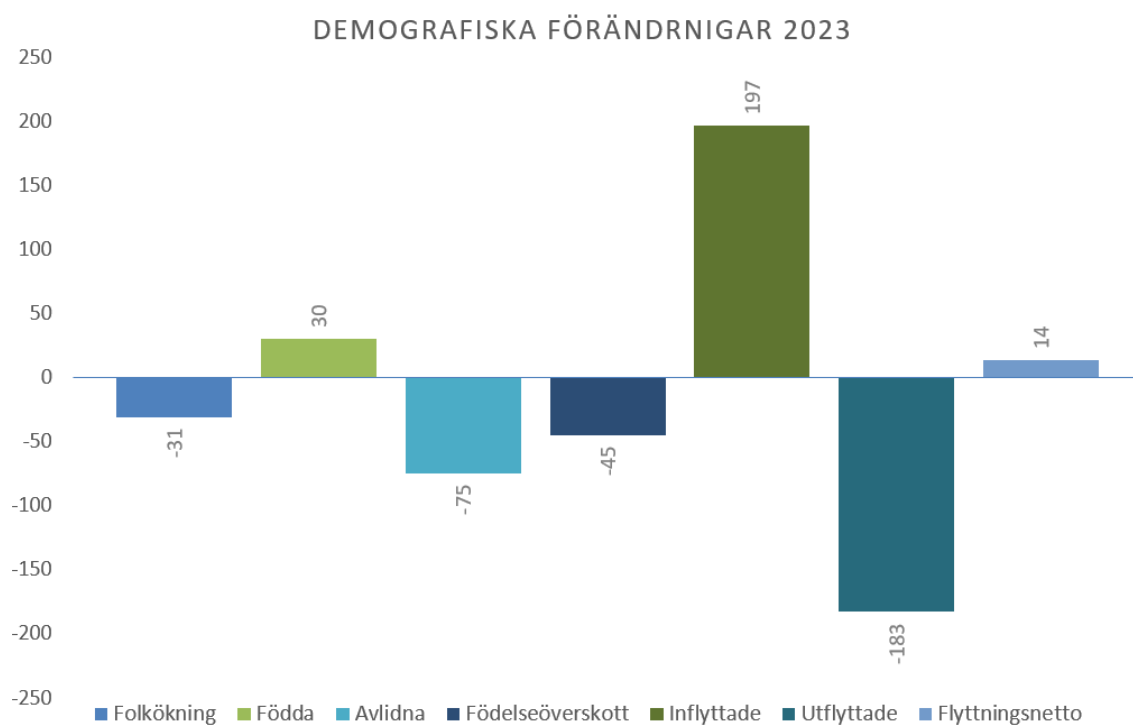
Utmaningarna är många och stora. Förutom brist på både ekonomiska resurser och personal då antalet invånare över 80 år blir allt fler har ett antal kommuner de senaste åren drabbats och fler kommer att drabbas av klimatförändringarna. Investeringar för att hantera kommande klimatanpassningar i kommunerna beräknas motsvara hundratals miljarder kronor.

2.3.1 Befolkningsutveckling

Den 31 december 2023 var invånarantalet 4 088 personer. Det är en minskning sedan förra årsskiftet med 31 personer. Av folkmängden var 48 % kvinnor och 52 % män, vilket är på samma nivå som föregående år. Medelåldern uppgick till 51,3 år, vilket är 0,04 enheter lägre än föregående år.

Under år 2023, har det fötts 30 personer och 75 personer har avlidit. 197 personer har flyttat in, varav 163 stycken från Sverige och 34 från utlandet. Antalet utflyttade har varit färre än antalet inflyttade och uppgår till 183 personer. 162 personer har flyttat inom Sverige, resterande 21 personer har flyttat till utlandet.

2.3.2 Arbetsmarknad

Nedanstående är hämtat från den arbetsmarknadsrapport som gjordes hösten 2023 av arbetsförmedlingen.

Stigande arbetslöshet

Under 2022 utvecklades arbetsmarknaden starkt med hög sysselsättningstillväxt och rekordhög sysselsättningsgrad. Men under 2023 har dock avmattningen i ekonomin gjort avtryck även på arbetsmarknaden. Sysselsättningstillväxten avtog under tredje kvartalet men var svagt positiv jämfört med samma kvartal året före. Arbetsmarknaden har varit mer motståndskraftig än väntat, bland annat på grund av den generellt höga bristen på kompetens som medfört att arbetsgivare behåller personal längre än väntat vilket delvis väntas hålla tillbaka uppgången i arbetslösheten trots det försämrade konjunkturläget.

Arbetslösheten bedöms öka både under 2023 och 2024 för att minska under 2025. Under 2023 bedöms arbetslösheten uppgå till 7,7 procent, under 2024 och 2025 till 8,3 procent respektive år som årsgenomsnitt. Avmattningen på arbetsmarknaden bedöms vara bred och gälla såväl privata som offentliga verksamheter. Inom delar av det privata näringslivet väntas sysselsättningen minska främst inom byggverksamhet och vissa tjänstebranscher som påverkas av hushållens minskade konsumtion, exempelvis handeln.

Obalanserna på arbetsmarknaden riskerar att öka

Lågkonjunkturen bedöms leda till att de strukturella problemen med obalanser på arbetsmarknaden riskerar att öka under de kommande åren. De som redan tidigare hade svårt att etablera sig på arbetsmarknaden får det nu ännu svårare när lågkonjunkturen fördjupas. För att minska obalanserna på arbetsmarknaden framöver behöver tillgången på efterfrågade kompetenser öka för att motsvara de kompetenskrav som finns på arbetsmarknaden. Det blir därför centralt att underlätta samt att motivera och vägleda fler till utbildning som leder till arbete.

2.3.3 Verksamhetsrisker

Övertorneå Kommun har en befolkningsminskning där andelen barn och unga fortsätter att minska medan antalet äldre ökar. Den demografiska ökningen av äldre innebär ett ökat behov av medarbetare, speciellt inom äldreomsorgen. Att kunna rekrytera för att bibehålla och höja kvaliteten inom äldreomsorgen är fortsatt en utmaning framöver då demografin minskar inom gruppen arbetsför ålder. Detta innebär att andelen av befolkningen som är i behov av kommunal verksamhet och resurser ökar, medan den andel som genererar skatteintäkter minskar.

Barn- och utbildningsverksamheten anpassas kontinuerligt för att säkerställa kvalitativ verksamhet och service samt arbetar för att få fler att välja att gå i skola i Övertorneå Kommun genom samarbeten för att kunna erbjuda ett större utbud av program. Det har varit ett ökat intresse för yrkesprogram än tidigare vilket påverkar både verksamheten och ekonomin i form av ökade kostnader då yrkesutbildningarna inte bedrivs av egen regi utan av Utbildning Nord. Marknadsföringsinsats planeras för att öka intresset främst för de högskoleförberedande programmen då elevunderlaget där har minskat.

En ny socialtjänstlag förväntas träda ikraft 1 Januari 2025. Utredningen SOU 2020:47 handlar om förebyggande och tidiga insatser, tillgänglighet och kunskapsbaserad styrning. Det handlar bland annat om att hantera bostadsbrist, segregation, otrygghet i utsatta områden och att tryggheten och säkerheten för barn behöver stärkas. Den nya socialtjänstlagen ska kompletteras med en ny äldreomsorgslag (SOU 2022:41) vars syfte är att ge ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer och hur den medicinska kompetensen ska stärka verksamheterna. Dessa lagförändringar kommer att innebära förändrade arbetssätt och metoder för landets socialtjänster. Syftet är att säkerställa att samhällets resurser används till största möjliga nytta för medborgarna och på ett effektivt sätt, utan att leda till ökade kostnader för stat eller kommun. I nuläget är det dock osäkert om det kommer innebära betydande kostnadsökningar eller inte.

Regeringen beslutade år 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar vilket innebär att kommunerna själva ska sköta insamlingen av förpackningsavfallet från 2024 och senast 2027 ska fastighetsnära insamling vara införd. Det är en stor reform som innebär att kommunerna står inför ett omfattande förändringsarbete med många viktiga beslut att fatta.

2.3.4 Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Valutakursförändringar	Råvarupriser	Övertorneå Energi Försäljning AB	
Åldrande befolkning	Ökat tryck på samtliga verksamheter men främst inom omsorgsverksamhet	Socialnämnden	Ökade insatser för rekrytering, utbildning och utveckling av personal, flexibla platser inom äldreboenden.
Minskande befolkning	Överskott på lägenheter	Stiftelsen Matarengihem	Minskning av beståndet.
Stigande material- och energikostnader	Inflationen och kriget i Ukraina driver på material- och tjänstekostnader. En ökad efterfråga på material gör det även svårt att få tag i material i tid.	Den kommunala koncernen	Följa och förlänga ingångna kontrakt. Svårt dock med det prisökningstryck som skapas av krisen. Inventering av material. Planera och beställ i tid i den mån det går.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter för personal och kvalitet.	Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden	Handledning av nyanställda, interkommunala samverkan, ökat samarbete med privata utförare och närliggande kommuner.
Åldrande anläggningar och fastigheter	Tidigarelagda investeringar i VA-anläggningar och stambyten	Tekniska enheten, Stiftelsen Matarengihem	Reviderade och utökade underhålls- och investeringsplaner. Ökad tillsyn av befintliga anläggningar.
Finansiell risk			
Ränterisk	En minskande befolkning ger högre skuld och ränterisk per invånare	Den kommunala koncernen	Tak för skuldsättning avseende kommunkoncernen, investeringsprovning.
Finansieringsrisk	Likviditetsbrist kan uppstå	Den kommunala koncernen	Låneskuldens löptider sprids till olika år. Krav på likviditet och avtalade bankkrediter.
Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar	Värdenedgång påverkar kommunens långsiktiga betalningsförmåga	Den kommunala koncernen	Riktlinjer som reglerar den tillåtna risknivån.

2.3.5 Pensionsförpliktelser

Tkr	Kommunen	Kommunen
	2023	2022
Pensionsförpliktelse		
Total pensionsförpliktelse	131 114	130 700
a)Avsättning inkl. särskild löneskatt	6 380	6 199
b)Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	124 733	124 501
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	27 623	24 380
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	158 737	155 080
 Förvaltade pensionsmedel- marknadsvärde		
Total pensionsförsäkringskapital	34 656	30 441
varav överskottsmedel	0	0
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel(egen förvaltning)	219 878	30 441
Summa förvaltade pensionsmedel	254 534	
 Återlånade medel	-95 797	-30 441
Konsolideringsgrad	-60%	1,2

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

- Organisationsförändringar inom kommunledningsförvaltningen har genomförts vid årets början där fordonssamordning har upprättats under tekniska enheten, ansvaret för upphandling samt park/natur har tillförts tekniska enheten och ansvaret för IT har flyttat in under säkerhetschef.
- Driften av Matarengihem har sammanförts med förvaltningen och vid årsskiftet övergick stiftelsens personal till kommunens tekniska enhet och ekonomienhet. VF för Matarengihem är teknisk chef Maria Furmark.
- Hej Hemby har övergått till Leader Tornedalen och finansieras under kommande tre år via Jordbruksverket.
- Kommunen har klättrat med 46 placeringar i Svenskt Näringslivs årliga näringslivsrankning där det lokala företagsklimatet mäts, och ligger nu på fjärde plats i Norrbotten och 157:e plats i Sverige.
- Resursbiblioteket för meänkieli har etablerats framgångsrikt enligt uppdraget från Kungliga biblioteket och Nordkalottbiblioteket har fått ett fortsatt förvaltningsuppdrag.
- Arbetet med framtidens förskola i centrala Övertorneå fortskrider. En arbetsgrupp utsedd av barn- och utbildningsnämnden har arbetat fram skallkrav för en modern förskola som svarar mot läroplanens krav. Ärendet har skickats vidare till kommunstyrelsen för beslut om eventuell projektering och investering.
- Fler gymnasieelever väljer att läsa de yrkesprogram som erbjuds i samarbete med Utbildning Nord, söktrycket till barn- och fritid samt fordons- och transportprogrammet har ökat.

- Barn- och elevhälsan har fått ett ökat ansvar i skollagen från 1 juli 2023.
- Avtal för samverkan med Haparanda stad inom bostadsanpassning har förlängts.
- Förvaltningschefen har under 2023 presenterat en ny inriktning och struktur för stöd- och omsorgsförvaltningens organisation och påbörjat förändringsarbetet. Organisationsförändringen innebär en sammanslagning av enheter till samlade verksamheter. Hemtjänsten blir en samlad verksamhet, likaså äldreomsorgen. Arbetsmarknad och integration fusioneras in under Individ och familjeomsorg. Särskilda omsorgen för LSS och personlig assistans blir ett område. Förändringen förväntas färdigställas under 2025.
- Kommunen har tecknat en samverkansöverenskommelse med Arbetsförmedlingen där syftet är att påskynda individers etablering i arbetslivet och förbättra kompetensförsörjningen.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Övertorneå kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, samt kommunens nämnder och stiftelse/bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Övertorneå kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapport och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen.

Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål

och indikatorer samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Detta sammanfattas i verksamhetsplan för nämnderna och affärsplan för bolagen. Nämnder och bolag/stiftelse rapporterar till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstemännen i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapporterar till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande tvåårsplan. Budgeten utgår ifrån ekonomiska ramar som sätts utifrån en analys av utfallet i senaste bokslut samt en aktuell prognos för innevarande år. För att arbeta fram ekonomiska ramar vägs även kommunens befolkningsprognos, viktiga indexförändringar, ambitionsförändringar samt eventuella rationaliseringsbehov in i det slutliga förslaget till resursfördelning. Detta för att få en bild av de aktuella resursbehoven i kommunens verksamheter. Budgeten särredovisas för kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation enligt gällande lagkrav.

I budgeten framgår också fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag. Måluppfyllelsen av de av fullmäktige beslutade övergripande målen mäts med hjälp av indikatorer som har sin utgångspunkt i Agenda 2030, vilket innebär att kommunal verksamhet bedrivs med utgångspunkt i de tre hållbarhetsdimensionerna; ekologi, social och ekonomi. Nämnderna och bolagen har i uppdrag att arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet med hjälp av mål, mått och utvärderingar. Denna uppföljning rapporteras i de verksamhetsbeskrivningar som lämnas i årsredovisningen.

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål, och utifrån de besluta om budget och ägardirektiv. I februari hålls ett ekonomi- och strategiforum där en omvärldsanalys presenteras för att uppmärksamma pågående trender som kan påverka kommunens utveckling på kort och lång sikt. Nämnder och bolag använder analysen för vidare dialog med sina verksamheter. Under perioden mars-april arbetar nämnderna fram ett förslag till detaljerade mål samt drift- och investeringsbudget. Ägardialog om ägardirektiven sker mellan kommunstyrelsen och de helägda dotterbolagen samt bostadsstiftelsen. Under perioden april-maj hålls därefter två budgetberedningar med en veckas mellanrum där kommunstyrelsens arbetsutskott överlägger med nämnder och bolag. Utifrån dialog under budgetberedningarna tar den styrande majoriteten under perioden maj-juni därefter fram ett förslag om mål och budget för hela kommunen inför kommande år. I juni beslutar kommunfullmäktige om mål och ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnder. Om förutsättningarna för budgetåret har förändrats fattar kommunfullmäktige ett korrigeringsbeslut i november. Före årsskiftet fastställer bolagen sina affärsplaner.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget två gånger per år. Detta sker i delårsbokslutet och i årsredovisningen. Koncernen gör därutöver en första uppföljning av budget i form av en prognosrapport efter årets fyra första månader och sedan en uppföljning efter tio månader. Prognosrapporterna innehåller uppföljning och analys, nämnders och bolagens ekonomiska periodutfall samt helårsprognos. Alla ansvariga nämnder och styrelser ska ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till

delårsrapporten.

Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål och budget samt en helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Kommunen har valt att göra sammanställd redovisning endast i årsredovisningen. Delårsbokslutet beslutas i nämnder och bolagsstyrelser, där även eventuella åtgärdsbehov analyseras. Kommunstyrelsen genomför vid behov en resultatdialog med nämnderna och bolagen avseende måluppfyllelse och budgetavvikelser. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet.

Den löpande uppföljningen avslutas med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Bokslutsberedning hålls med bolag/stiftelse. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och affärsplaner. Utöver delårsrapporterna rapporterar nämnderna samt bolagen/stiftelsen till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram av koncernenheterna, då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid större avvikelse kallas nämnd/styrelse in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Uppsiktspliktens genomförande kombineras med budgetberedningsprocessen som beskrevs ovan. Under denna process rapporterar nämnderna och styrelserna om sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år. Arbetet med intern kontroll är också en del av uppsiktsplikten, då kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Kommunstyrelsen konkreta roll är att driva det koncernövergripande internkontrollarbetet och följa upp den interna kontrollen inom den kommunala koncernen.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.6.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga att en god ekonomisk hushållning ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Övertorneå kommun. För år 2023 finns ingen beslutad gemensam budget för den totala kommunala koncernen. Vi redovisar därav nedan enbart kommunens måluppfyllelse. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för god ekonomisk hushållning och dessa följs sedan upp i förvaltningsberättelsen i delårsrapporten samt årsredovisningen.

Måluppfyllelse	Mål	Resultat
Målet är uppfyllt	Soliditeten ska uppgå till minst 75 % under planperioden och minst 50 % för kommunkoncernen under planperioden	Per sista december 2023 uppgår soliditeten till 83,8 procent för kommunen och 65,5 procent för kommunkoncernen.
Målet är uppfyllt	Investeringar ska färdigställas inom de Kommunfullmäktige tilldelade ramarna och självfinansieras om summan för enskild investering inte överstiger 10 mkr	Investeringarna är gjorda inom ramen för investeringsbudgeten och är självfinansierade.
Målet är ej uppfyllt	Årets resultat ska vara positivt innan finansnetto, för kommunen och kommunkoncernen.	Årets redovisade resultat för kommunen uppgår till 10,8 mkr samt 16,9 mkr för kommunkoncernen. Resultatet före finansnetto är -7,2 mkr och inte positivt.

Kommunen bedöms uppfylla två av de tre finansiella mål som är fastställda av kommunfullmäktige.

Av de fem övergripande verksamhetsmässiga målen bedöms samtliga uppnådda.

Vid en sammantagen värdering blir bedömningen att Övertorneå kommun uppnår god ekonomisk hushållning.

I avsnittet *hållbarhet* kan man läsa mer om Övertorneå kommuns nya målstyrningsmodell vilket utgår från FNs Agenda 2030.

2.6.1.1 Våra verksamhetsmål

Med utgångspunkt från Övertorneå kommuns vision *"Övertorneå kommun är en attraktiv och hållbar kommun, med fokus på boende, miljö och näringsliv. Övertorneå kommuns verksamheter präglas av ett professionellt synsätt där vi tar ansvar för att medborgaren alltid är i fokus"* fastställs en verksamhetsplan i varje nämnd. Varje verksamhet har tagit fram aktiviteter, mål och mått som verksamheterna arbetar utifrån.

Vi har totalt 49 mål, varav 32 mål har uppnåtts, 10 mål som delvis är uppnådda och 7 mål som inte är uppnådda. Inom samtliga övergripande mål är det övervägande uppnådda mål och den sammanfattande bedömningen är att samtliga övergripande mål är nådda.

2.6.1.1.1 Boende

Övergripande mål

- Övertorneå kommun ska stimulera och verka för tillkomsten av attraktiva boendeformer för alla.

Övertorneå kommun ska stimulera och verka för tillkomsten av attraktiva boendeformer för alla.

Till det övergripande målet finns sju mått:

- Ökning av LIS-områden
- Ökning av fastigheter med möjlighet till bredbandsanslutning
- Utveckla hemtagningsteam i samverkan med Regionen
- Regelbundna aktiviteter för äldre hemmaboende
- Satsningar för brukarmedverkan inom LSS-området daglig verksamhet
- Satsningar för brukarmedverkan inom LSS-området gruppboad
- Satsningar för brukarmedverkan inom LSS-området serviceboad

Av de sju måtten är fem uppnådda, en delvis uppnådd och ett inte uppnått. Brukarmedverkan inom LSS daglig verksamhet är delvis uppnådd och brukarmedverkan inom LSS serviceboad är inte uppnådd. Utfallet ska analyseras och arbetas med för att nå målet.

2.6.1.1.2 Arbetstillfällen

Övergripande mål

- Övertorneå kommun ska verka för ökad tillväxt inom privat och offentligt näringsliv.

Övertorneå kommun ska verka för ökad tillväxt inom privat och offentligt näringsliv.

Till det övergripande målet finns sex mått:

- Fler nystartade företag jämfört med tidigare år
- Antal poäng i Svenskt Näringslivs enkätundersökning gällande företagsklimatet
- Medarbetarengagemang
- Antal heltidsarbetande
- Personalkontinuitet inom hemtjänsten
- Andel inflyttade jämfört med föregående år

Av de sex måtten är tre uppnådda, två delvis uppnådda och ett inte uppnått. Målet är att vi ska ligga över 4,0 i antal poäng i Svenskt Näringslivs enkätundersökning gällande företagsklimatet. Vi fick 3,4 poäng vilket är en ökning med 0,2 jämfört med föregående år. Medarbetarengagemanget har mätts vartannat år, sista mätningen gjordes 2022. Därav bedöms båda dessa mål vara delvis uppnådda. Det var sju färre nystartade företag 2023 jämfört med föregående år och målet är därmed inte uppnått.

2.6.1.1.3 Hållbar utveckling

Övergripande mål

Övertorneå ska med jämställdhet i fokus, arbeta för att tillgodose medborgarnas behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina.

Övertorneå ska med jämställdhet i fokus, arbeta för att tillgodose medborgarnas behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina.

Till det övergripande målet finns nitton mål:

- Anspänningstiden för räddningstjänsten ska vara max 6 minuter
- Företagens betyg på brottslighet/trygghet
- Andel kostfiber i maten
- Kundnöjdhet på skolmaten
- Fysisk aktivitet bland barn och unga i föreningsverksamhet
- Närproducerade livsmedel
- Minska matsvinn i skolorna
- Minska transporter ÅVC
- Minska energianvändningen mot föregående år
- Minska klimatavtrycket i skolmaten
- Antal resenärer med kollektivtrafiken
- Minskning av färskvatten
- Ökning av VA-abonnenter
- Möjlighet till källsortering
- Sträva efter jämnare könsfördelning inom Barn- och utbildningsnämnd
- Andel hybridbilar
- Antal E-tjänster inom IFO
- Antal brukare som nyttjar de digitala verktyg som finns
- Andel heltidsanställningar

Av nitton mål är tolv mål uppnådda, tre delvis uppnådda och fyra mål inte uppnådda. Kundnöjdheten på skolmaten och minskat matsvinn har inte nått upp till målet men ökar mot tidigare år, därav delvis uppnådda. Det samma gäller E-tjänster inom IFO, det nya verksamhetssystemet inväntas och inga ytterligare E-tjänster har införts. Minskade transporter ÅVC, antal resenärer med kollektivtrafik, jämnare könsfördelning och möjlighet till källsortering inom skolorna har inte nått upp till utsatta mål.

Inom hållbar utveckling har vi även mål ”Jämställd medborgarservice” som finns att läsa i en egen rapport.

2.6.1.1.4 Kultur och fritid

Övergripande mål

- Övertorneå kommun ska arbeta för ett tillgängligt och inkluderande kultur- och fritidsutbud.

Övertorneå kommun ska arbeta för ett tillgängligt och inkluderande kultur- och fritidsutbud.

Till det övergripande målet finns sex mått:

- Antal lån per invånare ska ligga kvar på 2022 års nivå
- Resursbiblioteket sak etableras
- Verksamheterna inom Barn- och utbildningsnämnd utformar en kulturplan
- Information om kultur- och fritidsverksamheter läggs in i Geoschema
- Erbjuder aktiviteter på Meänkieli och finska vid äldreomsorgen
- Upprätthålla och vidareutveckla samarbetet inom minoritetspråkområdet mellan äldreboende och förskola

Samtliga mål är uppnådda förut ” Upprätthålla och vidareutveckla samarbetet inom minoritetspråkområdet mellan äldreboende och förskola” som delvis är uppnått. I brukarundersökningen inom särskilt boende visar utfallet, gällande frågan om sociala aktiviteter, att utfallet för Övertorneå har förbättrats jämfört med föregående års resultat.

2.6.1.1.5 Utbildning

Övergripande mål

- Övertorneå kommun ska profilera sig som en framgångsrik utbildningsort.

Övertorneå kommun ska profilera sig som en framgångsrik utbildningsort.

Till det övergripande målet finns elva mått:

- Erbjuder ett brett sortiment av gymnasieprogram
- Erbjuder ett brett sortiment av yrkesvuxutbildning
- Antal barn per legitimerad förskolelärare
- Andel avgångselever i grundskolan med behörighet minst till yrkesprogram
- Andel avgångselever från gymnasiet som når examen på tre år.
- Andel elever med oanmäld frånvaro
- Total frånvaro
- Skolans samverkan med andra aktörer
- Extra anpassningar för barn och elever dokumenteras
- Aktivitet och temadag för att uppmärksamma våra minoritetsspråk
- Samverkan för att erbjuda praktikplatser

Av de elva målen är åtta uppnådda, tre delvis uppnådda och ett inte uppnått.

Andel avgångselever i grundskolan med behörighet minst till yrkesprogram, andel elever med oanmäld frånvaro och total frånvaro är delvis uppnådda och total frånvaro har inte uppnåtts. Åtgärder har satts in med studiestödstimmar, resurs, att läsa kurser på längre tid och olika stöttande insatser i samverkan med heltidsmentor och elevhälsa. Planerad åtgärd för högre måluppfyllelse är ännu tätare uppföljningar av eleverna och att fortsätta tillämpa handlingsplanen mot problematisk skolfrånvaro.

2.6.2 Resultat och ekonomisk ställning

Utveckling av intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter och kostnader har ökat under 2023 i förhållande till samma period föregående år. Intäkterna har ökat med 6,2 mkr och kostnaderna med 22,9 mkr. De ökade intäkterna är framförallt försäljningsintäkter +3,1 mkr och taxor och avgifter +2,6 mkr. Kostnadsökningen beror mestadels på ökade personalkostnader som ökade 19 mkr. Även driftskostnader ökade med 2,8 mkr, ökningen var främst konsultkostnader, it-licenser och programvaror.

Totalt sett visar kommunen ett positivt resultat om 10,8 mkr, detta trots att nämnderna gör minusresultat. Det positiva resultatet beror på uppgång på de finansiella marknaderna, orealiserade- och realiserade vinster samt ökade skatteintäkter.

Nämndernas avvikelser:

Kommunstyrelsens budget för 2023 uppgår till netto 76,2 mkr. Kommunstyrelsens utfall för året är 81,3 mkr netto, vilket är ett underskott på 5,1 mkr. De stora negativa avvikelserna finns hos kommundirektör, kollektivtrafik, tekniska verksamheten samt kost och lokalsvård. Detta kompenseras av positiva avvikelser i andra verksamheter. Förutom kostnadsökningar kopplade till inflation kan flertalet av verksamhetsunderskotten härledas till politiska beslut som inte varit budgeterade för. Det nya pensions- och omställningsavtalet för Sveriges kommuner påverkar förvaltningens resultat genom ökad pensionskostnad på ca 2 mkr vilket ej är medräknat i 2023 års förvaltningsbudget, utan kompenseras via resultatutjämningsreserv.

Socialnämndens budget för 2023 uppgår till 147,9 mkr. Utfallet för året är 160,8 mkr, vilket är ett underskott på 12,9 mkr. Det nya pensions- och omställningsavtalet för Sverige kommuner påverkar förvaltningens resultat genom ökad pensionskostnad på 4,7 mkr vilket ej är medräknat i 2023 års förvaltningsbudget, utan kompenseras via resultatutjämningsreserv. Verksamheternas operativa underskott, exklusive ökad pensionskostnad, blir därmed 8,2 mkr jämfört mot budget. De stora negativa avvikelserna finns inom Individ- och familjeomsorg, Hälso- och sjukvårdsenheten samt LSS. Positiva avvikelser finns inom Äldreomsorgen, Arbetsmarknads- och integrationsenheten samt socialchefens område.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på 1,9 mkr jämfört med budget. Det nya pensions- och omställningsavtalet för Sverige kommuner påverkar förvaltningens resultat genom ökad pensionskostnad på ca 3,1 mkr vilket ej var medräknat i 2023 års förvaltningsbudget, utan skulle kompenseras via resultatutjämningsreserven. De stora negativa avvikelserna finns på grundskolorna medan gymnasiet visar ett positivt resultat och förskolan går enligt budget.

Miljö- och byggnadsnämnden påvisar ett mindre överskott med 90 tkr. Överskottet förklaras med att chefstjänsten har varit vakant på halvtid, samt att utgifterna för bostadsanpassning har varit lägre än budgeterade. Vakanserna bland miljöinspektörerna har inneburit lägre kostnader, men samtidigt lägre intäkter i form av tillsyns- och kontrollavgifter.

Kommunfullmäktige visar ett mindre underskott, 0,2 mkr, på grund av ökade arvoden samt inköp av nya datorer till politikerna.

Överförmyndare visar ett mindre överskott, 66 tkr, främst på grund av samverkan med Överkalix Kommun.

Revision visar ett mindre underskott, 59 tkr, med förklaring från revisorerna enligt nedan:

Enligt kommunallagen 12 kapitel 4 § framgår att under de år då val av fullmäktige har hållits i hela landet ska nyvalda fullmäktige välja revisorer för granskning av verksamheten under de fyra följande åren. Vidare föreskrivs i kommunallagen 12 kapitel § 12 att Revisorerna varje år till fullmäktige ska lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under det föregående budgetåret. De sakkunnigas rapporter ska bifogas revisionsberättelsen. Första året på ny mandatperiod innebär detta att det i varje kommun, region och kommunalförbund i Sverige finns två revisionsgrupper. En som granskar det sista året på mandatperioden (vilket brukar avrapporteras under våren året efter det år som revisionsåret avser), samt en grupp som granskar det nya året. I Övertorneå kommuns fall fanns två revisionsgrupper under år 2023 fram tills dess att fullmäktige behandlade revisionsberättelsen och årsredovisningen för år 2022. Trots ovan tilldelades revisionen i Övertorneå kommun ej, i enlighet med praxis och budgetäskande, medel för att täcka kostnaden för dubbla grupper. Detta, samt även uppkomna revisionella behov, har föranlett att revisionen för år 2023 lämnar ett mindre negativt ekonomiskt resultat.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Övertorneå kommun har, sedan införande år 2000, uppfyllt balanskravet med undantag för ett mindre underskott 2019.

Årets balanskravsresultat uppgår per 2023-12-31 till 0 mkr efter nyttjandet av resultatutjämningsreserv (RUR).

Kommunen förfogar över en RUR på 30 mkr som kan nyttjas under lågkonjunktur eller vid strukturförändringar, denna kommer nyttjas för 2023.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan.

Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått.

Huvudprincipen vid avstämningen av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsförluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning, t ex kostnadsbesparingar i framtiden. Återföring ska också ske av realiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så

beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Resultatutjämnningen nyttjas.
- Resultatet innehåller realisationsvinster på 17,0 Mkr.

Balanskravsutredning, mkr	2023	2022
Åretsresultat enligt resultaträkningen	10,8	-24,6
-Samtliga realisationsvinster	-17,0	-11,7
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	6,4
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-0,6	33,3
+/-Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-6,8	3,4
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	6,8	-
Årets balanskravsresultat	0,0	3,4

2.8 Väsentliga personalförhållanden

2.8.1 Personalredovisning

Antal tillsvidareanställda

Antal tillsvidareanställda (per 1 okt -23)	2021	2022	2023
Antal tillsvidareanställda (personer)	407	426	414
Andelen män (%)	20,8	20,9	21,0
Andelen kvinnor (%)	79,2	79,1	79,0
Medelålder	49,5	48,5	49,1
Antal månadsanställda (personer) ej tillsvidare	68	60	50

Under året har antal tillsvidareanställda minskat och förändringen har skett mestadels inom socialförvaltningen. Antal månadsanställda, dvs antal medarbetare som har en tidsbegränsad anställning som varar tre månader eller längre, har minskat inom barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Antal årsarbetare

Antal årsarbetare	2021	2022	2023
Arbetad tid (årsarbetare)	461,93	492,57	485,9
Faktisk arbetstid (årsarbetare)	351,7	362,0	362,4
Kommunstyrelsen			
Arbetstid (årsarbetare)	89,5	107,6	110,9
Faktisk arbetstid (årsarbetare)	70,2	82,7	87,6
Barn- och utbildningsnämnden			
Arbetstid (årsarbetare)	129,6	136,9	136,8
Faktisk arbetstid (årsarbetare)	99,8	105,3	105,0
Socialnämnden			
Arbetstid (årsarbetare)	230,9	243,2	232,1
Faktisk arbetstid (årsarbetare)	172,2	170,6	165,8
Samhällsbyggnadsnämnden			
Arbetstid (årsarbetare)	4,7	4,9	6,0
Faktisk arbetstid (årsarbetare)	3,5	3,4	4,0
Antal årsarbetare, intermittenta	38,4	38,1	39,9

I arbetad tid ingår all arbetad tid ex månadslön, fyllnadstid, ob ersättning, övertid men även all frånvaro såsom semester, ferie/uppehåll, sjukdom, föräldraledighet, vård av barn samt övrig frånvaro ingår.

Antal årsarbetare har minskat med totalt 6,67 mellan åren 2022 och 2023. Den största förändringen ser vi inom socialnämndens verksamhetsområde där årsarbetare har minskat med totalt 11,23 årsarbetare eller motsvarande 22 228 timmar. Under arbetsmarknadspolitiska området har man gjort organisatoriska förändringar som inneburit att man minskat med 5.24 årsarbetare. Kostnaden för dem anställda finns kvar under socialförvaltningen men ansvaret över dem anställda har flyttats till förvaltningen där den anställda är sysselsatt. Även inom dagligverksamhet, hemtjänsten centrala/KOBO, hemtjänsten norra/Älvstranden, Björkebygården samt personlig assistans har antalet årsarbetare minskat.

Antalet årsarbetare, intermittenta (timavlönade) har ökat totalt inom kommunen med 1,8 årsarbetare.

I faktisk arbetstid ingår ej frånvaro.

Notering: Nya lönearter har tillkommit i statistikprogrammet 2022, vilket medfört en mindre ökning i redovisad tid ovan jämfört med det som redovisats i årsredovisningen 2021.

Antal heltidsanställda

Andel heltidsanställda (per 31 dec)	Andel i % 2021	Andel i % 2022	Andel i % 2023
Hela kommunen	89,1	92,5	93,1
Kvinnor	90,2	92,3	94,0
Män	85,6	93,4	89,9

Arbetsmiljö

Under 2023 har den nya formen av organisation och struktur verkställt gällande skyddsombudsträffar inför den centrala skyddskommitténs (CSK) möten. Denna nya struktur för möten inför CSK har utvärderats under CSK kvartal 4 och har fått positiv respons från både arbetstagarorganisationen och arbetsgivaren. Uppföljningen av Övertorneå kommuns systematiska arbetsmiljöarbete (SAM) har utförts under kvartal 3 med en enkät till samtliga chefer. Denna visar på att det kvarstår åtgärder att arbeta med inom följande punkter:

- Utbildning för skyddsombud och chefer i arbetsmiljö och även arbetsmiljöpolicy samt rutin för SAM, helst tillsammans.
- Påtala risker i det dagliga arbetet för att medarbetaren ska ha kännedom.
- Hantera riskbedömningar; handlingsplaner skriftligt som följs upp av ansvarig chef.
- Regelbundna utrymningsövningar och kunskap om brandskyddet.

Utbildningsinsatser för medarbetare gällande arbetsmiljö (Bättre arbetsmiljö – BAM) har påbörjats 2023 (december) och fortlöper under 2024. Deltagare i utbildningsinsatsen är samtliga arbetsplatsombud, skyddsombud, huvudskyddsombud samt chefer.

Utbildningsinsatser för medarbetare gällande HLR (hjärt- och lungräddning) har påbörjats 2023 och fortlöper under 2024. Utbildningen erbjuds samtliga anställda.

Personalkostnader/nämnd

Personalkostnad/nämnd (tkr)	2021	2022	2023
Totalt	247 841	258 089	275 760
Kommunfullmäktige	674	718	1 009
Kommunstyrelsen	47 641	56 566	59 402
Socialnämnden	122 340	123 660	133 471
Barn- och utbildningsnämnden	74 893	74 108	78 318
Samhällsbyggnadsnämnden	2 293	3 037	3 560

Personalkostnaderna är hämtade från ekonomisystemet och alla kostnader som kan härröra till anställd personal ingår. Det som inte finns med i beräkningen är bland annat familjehemsersättningar, ersättningar till kontaktpersoner samt arvodeskostnader. I beloppet ingår personalomkostnader (PO).

Samtliga förvaltningar har ökade personalkostnader, kraftig ökning av inflationen drev upp prisbasbeloppet som används vid värdesäkring av pensioner. Vi fick även ett helt nytt pensionssystem som blev en stor kostnad för kommunen.

Jämställda löner

Jämställda löner			
Medianlön månadsanställda (kr)	Kvinnor	Män	Lönekvot (%)
2021	28 944	28 473	101,7
2022	29 667	29 055	102,1
2023	31 056	30 529	101,7

2023: Ovanstående siffror är hämtade från lönekartläggningen, som genomförs årligen enligt bestämmelserna i Diskrimineringslagen. Här har vi valt att redovisa statistiken

utifrån medianlön istället för medellön, vilket gör att grupper med personer som tjänar mycket mer eller mycket mindre än övriga i gruppen inte påverkar resultatet lika mycket.

Lönekvoten i tabellen är skillnaden mellan kvinnornas medianlön och männens medianlön, där en kvot över 100 innebär att kvinnorna har en högre medianlön än männen. Medellönen för kvinnor var 33 586 kr/månad och för män 33 265 kr/månad i underlaget till 2023 års lönekartläggning.

En lönekvot som understiger eller överstiger 100 innebär inte nödvändigtvis ojämställda löner. Det är först när skillnaderna i lön inte går att förklara med sakliga argument som skillnaden måste åtgärdas. Vid kartläggningen görs en analys på individnivå inom grupper med LIKA arbetsuppgifter och mellan grupper med LIKVÄRDIGA arbetsuppgifter och skulle analysen visa att det finns osakliga löneskillnader ska dessa skillnader enligt lag åtgärdas inom tre år. I Övertorneå kommun görs detta i samband med de årliga löneöversynerna.

Prognos pensionsavgångar

Prognos pensionsavgångar

Antal medarbetare som bli 65 år inom de kommande 10 åren

Yrke/år	2024-2028	2029-2033	Totalt per yrkesgrupp
Förskollärare, barnskötare, elevassistenter, lärare	21	24	45
Sjuksköterskor, rehab	3	2	5
Undersköterskor, personliga assistenter, handledare	31	28	59
Lokalvårdare, vaktmästare, VA-maskinister, kock	5	8	13
Administration, tjänstemän, chefer	13	15	28
Totalt	73	77	150

Ovanstående tabell visar hur många anställda som uppnår ålder 65 år, vilket brukar användas för att prognostisera antalet pensionsavgångar. Fr o m 230101 höjdes pensionsåldern till 66 år, vi har dock valt att fortsätta använda 65 år som ett riktmärke. Medelåldern för anställda som avgick i pension 2023 var 63,6 år och 2022 var medelåldern 63,8 år.

Personalomsättning

Under året har totalt 68 tillsvidareanställda slutat, avslutats, eller bytt anställning inom kommunen.

Av dessa har:

- 4 avgått med pension
- 1 avgått med sjukersättning
- 47 slutat på egen begäran
- 14 bytt tjänst/enhet inom kommunen
- 1 blivit uppsagd
- 1 avlidit

Sjukfrånvaro totalt

Sjukfrånvaro (%) totalt	2021	2022	2023	Sjukfrån varo mer än 60 dagar av totala frånvaro n 2021	Sjukfrån varo mer än 60 dagar av totala frånvaro n 2022	Sjukfrån varo mer än 60 dagar av totala frånvaro n 2023
Kvinnor	7,6	9,9	8,4	33,8	41,9	39,8
Män	7,2	5,8	5,3	40,1	37,4	23,4
- 29 år	8,1	6,4	5,0	35,3	25,8	3,9
30-49 år	7,0	8,1	6,6	33,9	43,1	31,2
50 -	7,8	9,8	8,8	36,0	42,1	44,1
Totalt	7,5	8,8	7,6	35,3	41,2	37,1

Sjukfrånvaro/nämnd

Sjukfrånvaro (%) per nämnd	2021	2022	2023	Sjukfrån- varo mer än 60 dagar 2021	Sjukfrån- varo mer än 60 dagar 2022	Sjukfrån- varo mer än 60 dagar 2023
Kommunstyrelsen + samhällsbyggnadsnämnden	6,3	8,5	6,2	33,8	52,15	36,2
Barn- och utbildningsnämnden	5,3	5,7	4,8	35,4	29,1	35,4
Socialnämnden	9,3	10,8	9,9	35,6	40,7	38,2

Sjuklönekostnad exkl PP

Sjuklönekostnad exkl PO	2021	2022	2023
Kommunstyrelsen + samhällsbyggnadsnämnden	726,2	830,4	627,3
Barn- och utbildningsnämnden	985,5	1 318,4	863,4
Socialnämnden	2 187,0	2 513,2	2 083,1
Totalt	3 899,0	4 662,0	3 573,8

Storleken på sjuklönekostnaden påverkas av andelen sjukfrånvaro samt hur stor andel av denna som är lång- respektive korttidssjukfrånvaro. Arbetsgivaren betalar sjuklönen de första 14 dagarna i sjukperioden och från dag 15 betalar försäkringskassan.

2.9 Förväntad utveckling

Kommande år förväntas skatteintäkterna att öka samtidigt som pensionskostnaderna förväntas minska förutsatt att inflationen går ner, fortsatt råder dock ett högt investeringsbehov i kommunens verksamhet vilket måste beaktas för att klara en budget i balans inför kommande år. Till följd av höga investeringar och år med nollresultat har kommunens likviditet minskat, varav det nu är viktigare än någonsin att genomföra smarta investeringar som i längden minskar våra driftskostnader. Detta för att klara av avskrivningskostnader samt eventuella räntekostnader som kan tänkas tillkomma ifall vi måste låna pengar på sikt, vilket den minskade likviditeten och de rådande

projekteringarna gällande bl.a. trygghetsboendet och Framtidens förskola tyder på.

Den största utmaningen kommande år är fortsatt kompetensförsörjningen, där vi redan idag ser en påtaglig personalbrist inom flertalet av kommunens verksamhetsområden. Framför allt socialförvaltningen har särskilt svårt med kompetensförsörjningen, där det råder personalbrist inom såväl vård och omsorg som handläggningar samt olika typer av specialistkompetenser. Även inom barn- och utbildningsförvaltningen väntar stora pensionsavgångar under kommande år vilket i kombination med den rådande lärarbristen i landet tyder på att det kommer bli allt svårare att rekrytera legitimerade lärare i fortsättningen. Till följd av de allt större svårigheterna gällande rekrytering av personal har diskussioner inletts gällande införande av en samordnad bemanningsfunktion i syfte att samordna att befintliga resurser nyttjas på bästa sätt.

Som ett led i arbetet med kompetensförsörjningen arbetar kommunens verksamheter med att bl.a. digitalisera och hitta samarbeten för att skapa effektiva processer och på så sätt frigöra resurser. Ett led i detta effektiviseringsarbete är den pågående organisationsförändringen inom socialförvaltningen där enheter och verksamhetsområden sammanförs för att främja verksamhetsstyrning i stället för enhetsstyrning, vilket även bidrar till kvalitetssäkring av verksamheterna samt bättre kostnadseffektivitet. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har ett förslag om framtidens förskola lämnats till kommunförvaltningen för beslut om projektering och investering, där omstruktureringen skulle gynna såväl barnen som personalens behov samtidigt som det skulle resultera i samordningsvinster för förvaltningen. Under 2024 prognostiseras ett visst underskott av förskoleplatser i centralorten, där åtgärder kan behöva vidtas för att tillmötesgå behovet.

Trots underskottet av förskoleplatser, och det positiva flyttningsnettot under 2023, är befolkningsutvecklingen en återkommande utmaning för kommunen. Detta i och med vår åldrande befolkning. För att främja befolkningsutvecklingen fokuserar kommunen på att stärka platsvarumärket, utveckla destination Övertorneå samt marknadsföra kommunen som etableringsort. Ambitionen är att bidra till ett stärkt näringslivsklimat genom bra service och dialog med det lokala näringslivet, samt stimulera tillkomsten av attraktiva boendeformer. Trygghetsboendet som nu projekteras är ett led i arbetet för att stimulera tillkomsten av attraktiva boendeformer för vår åldrande befolkning, främja bostadsmarknaden och således i förlängningen främja befolkningsutvecklingen i kommunen.

Arbetet med säkerhets- och krisberedskapsarbete fortsätter. Likaså arbetet med att skapa ett robust VA system som tillgodoser och tryggar avfallshantering och dricksvattenförsörjning för medborgarna både på kort och långsikt samt vid allvarigare samhällsstörningar. Som ett led i detta arbete har en VA plan tagits fram, där såväl drift som investeringsåtgärder framgår, och där den största överhängande åtgärden i närtid är ett nytt reningsverk i Kuivakangas som kan tänkas bli aktuellt framledes. Kommunkoncernen ser löpande över och optimerar fastighetsbeståndet, vilket resulterat i försäljningar av fastigheter från såväl kommunens som bolagsstiftelsens fastighetsbestånd, och där fler försäljningar kan tänkas tillkomma framledes.

Därutöver tillkommer även nya och stundande lagförändringar som påverkar kommunens verksamheter både nu och framledes. Skollagen ställer numera krav på samverkan med minst två andra huvudmän gällande gymnasialutbildning, varav en styrgrupp har tillsatts för att under 2024 ta fram ett samverkansavtal med våra grannkommuner i Östra Norrbotten. Under 2024 har regeringen för avsikt att presentera en ny socialtjänstlag som träder i kraft 2025, vilket troligen lär resultera i att socialtjänsten behöver reformeras utifrån den nya lagen.

3 Våra räkenskaper

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Not	Kommun		Koncern	
(mkr)		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1, 2	97,7	91,4	171,1	167,0
Verksamhetens kostnader	3, 4, 10, 11, 34	-450,1	-429,4	-504,6	-483,4
Avskrivningar	5, 24, 25	-19,8	-18,9	-30,3	-29,3
Verksamhetens nettokostnader		-372,2	-356,9	-363,9	-345,6
Skatteintäkter	6	202,4	197,2	202,4	197,2
Generella statsbidrag och utjämning	7	162,5	156,4	162,5	156,4
Verksamhetens resultat		-7,2	-3,4	1,0	7,9
Finansiella intäkter	8	18,5	12,9	18,5	12,7
Finansiella kostnader	9	-0,5	-34,1	-2,6	-35,0
Resultat efter finansiella poster		10,8	-24,6	16,9	-14,4
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	12	10,8	-24,6	16,9	-14,4

3.2 Balansräkning

Balansräkning	Not	Kommun		Koncern	
(mkr)		2023	2022	2023	2022
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	23	0	0,0	0,2	0,3
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	24	236,2	223,6	310,0	297,6
Maskiner och inventarier	25	14,5	9,0	152,0	144,6
Pågående investeringar		2,6	7,45	5,5	13,8
Finansiella anläggningstillgångar	26	21,9	20,5	4,0	2,7
Summa anläggningstillgångar		275,1	260,5	471,6	458,9
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager	27	0,0	0,0	5,3	6,1
Fordringar	28	35,5	36,9	48,2	57,3
Kortfristiga placeringar	29	219,9	204,2	219,9	204,2

Balansräkning	Not		Kommun		Koncern
Kassa och bank	30	20,7	49,0	54,3	74,4
Summa omsättningstillgångar		276,1	290,0	327,7	342,0
Summa tillgångar		551,2	550,6	799,3	800,9
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Eget kapital, ingående värde	31	450,9	475,5	506,3	523,6
-därav resultatutjämningsreserv	31	30,0	30,0	30,0	30,0
Kapitaltillskott		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	31	10,8	-24,6	16,9	-14,4
Summa eget kapital		461,7	450,9	523,2	509,2
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	32	6,4	6,2	6,4	6,2
Andra avsättningar	33,34	0,0	0,0	14,8	13,0
Summa avsättningar		6,4	6,2	21,2	19,2
Skulder					
Långfristiga skulder	35	1,6	15,2	113,3	138,2
Kortfristiga skulder	36	81,6	78,3	141,3	134,2
Summa skulder		83,1	93,4	254,9	272,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		551,2	550,6	799,3	800,9
Panter och ansvarsförbindelser		2023	2022		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	37	100,7	100,2		
Löneskatt på pensionsförpliktelser	37	24,4	24,3		
Borgensförbindelser	38	145,7	152		
Leasingåtaganden	39	2,8	1,6		
Summa borgensåtaganden och ansvarsförbindelse		273,6	278,1		

3.3 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Den löpande verksamheten	Not	Komm un		Koncer n	
		2023	2022	2023	2022
Årets resultat	12	10,8	-24,6	16,9	-14,4
Justering för av- och nedskrivning	5	19,8	18,9	30,3	29,3
Justering för gjorda avsättningar	13	0,2	-0,2	2,0	1,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	14	-1,2	6,1	-0,3	10,0
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		29,5	0,2	49,0	26,1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	15	1,4	-5,8	7,6	-12,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	16	3,3	8,7	8,6	39,7
Ökning/minskning förråd och varulager	17	0,0	0,0	0,8	-3,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		34,2	3,1	66,2	49,9
Investeringsverksamheten					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar i finansiella och materiella anläggningstillgångar	18	-34,8	-26,1	-44,4	-33,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	19	1,4	2,4	1,9	2,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-33,4	-23,7	-42,5	-31,0
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	20a	1,4	0,2	15,4	29,2
Amortering av skuld	20b	-15,0	-10,0	-40,3	-71,5
Erhållna kapitaltillskott		0,0	0,0	-3,0	0,0
Ökning av långfristiga fordringar	21	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	22	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-13,6	-9,8	-27,9	-42,3
Årets kassaflöde		-12,5	-30,5	-4,4	-23,4
Likvida medel vid årets början		253,1	283,6	278,5	304,9
Likvida medel vid årets slut		240,6	253,1	274,1	281,5
		-12,5	-30,5	-4,4	-23,4

3.4 Noter/tilläggsupplysningar

Not 1 Verksamhetens intäkter		Kommun		Koncern
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	10 276	7 185	15 701	14 171
Taxor & Avgifter	28 247	25 624	72 945	71 077
Hyror & Arrenden	9 766	11 047	32 491	33 733
Bidrag från Staten	38 421	39 090	38 649	39 384
Bidrag från Landsting	671	0	671	0
Bidrag från Kommun	1 015	0	1 015	0
Bidrag från EU	0	0	0	0
Övriga bidrag	1 326	1 585	1 547	1 693
Försäljning av verksamhet	6 745	6 719	6 745	6 719
Försäljning anläggningstillgång	1 271	193	1 301	193
Summa verksamhetens intäkter	97 738	91 444	171 063	166 970

Not 2 Jämförelsestörande intäkter		Kommun		Koncern
	2023	2022	2023	2022
Summa jämförelsestörande intäkter	0	0	0	0

Not 3 Verksamhetens kostnader		Kommun		Koncern
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader (inkl. pensionsavsättningar)	287 272	270 620	298 247	280 914
Pensionsutbetalningar	9 326	7 029	9 326	7 029
Material och förbrukningsinventarier	19 509	18 117	23 294	22 817
Bränsle, energi och vatten	12 921	11 650	32 021	30 854
Tjänster	17 328	12 539	28 502	22 017
Entreprenader och köp av verksamheter	53 626	52 456	54 322	52 973
Bidrag	19 562	18 077	19 562	18 077
Övrigt, försäkringar, hyror, licenser, leasing, m.m.	30 568	38 954	39 369	48 672
Summa verksamhetens kostnader	450 113	429 441	504 644	483 353

Not 4 Jämförelsestörande kostnader		Kommun		Koncern
	2023	2022	2023	2022
Återbetalning Försäkringskassan	0,0	5 765	0,0	5 765
Försäljning, Hotell Tornedalia	0,0	6 302	0,0	6 302
Bredbandsförsäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa jämförelsestörande kostnader	0,0	12 067	0,0	12 067

Not 5 Avskrivningar		Kommun		Koncern
	2023	2022	2023	2022
Byggnader	17 015	16 499	19 810	19 244
Maskiner, inventarier	2 779	2 411	10 446	9 920
Immateriella anläggningstillgångar	0	0	64	64
Nedskrivningar	0	0	0	0
Markanläggningar	0	0	26	26
Summa avskrivningar	19 794	18 910	30 346	29 253

Not 6 Skatteintäkter		Kommun	
		2023	2022
Preliminärt erhållna skatteintäkter innevarande år		198 217	192 601
Korrigerig av slutavräkning för föregående år		945	1 652
Preliminär slutavräkning för innevarande år		3 254	2 917
Summa skatteintäkter		202 416	197 171

Not 7 Generella statsbidrag och utjämningsbidrag		Kommun	
		2023	2022
Inkomstutjämning		67 372	63 978
Kostnadsutjämning		45 422	48 016
Kommunal fastighetsavgift		8 876	8 554
Strukturbidrag/avgift		19 348	19 666
Regleringsbidrag		0	0
Utgjänningsbidrag för LSS-kostnader		14 118	12 872
Välfärdsbidrag flyktingmottagning		7 402	3 297
Övriga bidrag staten (Välfärdsstärkande medel)		0	0
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag		162 538	156 383

Not 8 Finansiella intäkter		Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022	
Räntor bankmedel	1 075	126	1 789	234	
Intäkter extern kapitalförvaltning	16 398	9 497	16 398	9 497	
- varav aktieutdelningar	0	0	0	0	
- varav realisationsvinster, aktier och obligationer	15 701	9 497	15 701	9 497	
- varav fondersättning	0	0	0	0	
- varav orealiserade vinster	651	0	651	0	
Avkastning på andra finansiella tillgångar	1 053	3 234	350	2 924	
Summa finansiella intäkter	18 525	12 857	18 536	12 654	

Not 9 Finansiella kostnader		Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022	
Ränta, pensionsskuld	448	0	448	0	
Räntor anläggningslån	73	125	2 178	1 008	
Övriga finansiella kostnader	5	6	6	9	
Kostnader extern kapitalförvaltning	0	33 937	0	33 937	
- Varav Realisationsförluster, aktieförsäljning/värdepapper	0	1 263	0	1 263	
- Varav Förvaltningsarvode	0	606	0	606	
- Varav Orealiseradförlust	0	32 069	0	32 069	
Summa finansiella kostnader	526	34 068	2 633	34 953	

Not 10 Skatt		Koncern	
		2023	2022
Skatt på årets resultat Stiftelsen Matarengihem		0	0
Skatt på årets resultat Övertorneå Energi AB		-25	1
Skatt på årets resultat Övertorneå Energi Försäljning AB		40	-14
Summa skatt		14	-14

Not 11 Bokslutsdispositioner		Koncern	
		2023	2022
Skillnaden mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enl plan, Övertorneå Energi Försäljning AB		-388	200
Uppskjuten skatt obeskattade reserver, Övertorneå Energi Försäljning AB		80	-41
Förändring av periodiseringsfond, Stiftelsen Matarengihem		0	0
Uppskjuten skatt obeskattade reserver, Stiftelsen Matarengihem		0	0
Skillnaden mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enl plan, Övertorneå Energi AB		9 500	7 000
Uppskjuten skatt obeskattade reserver, Övertorneå Energi AB		-1 957	-1 442
Summa bokslutsdispositioner		-1 877	-1 483

Not 12 Årets resultat och balanskravsresultat	Kommun	
	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	10 786	-24 566
Avdrag realisationsvinster	-16 971	0
Tillägg realisationsförluster byggnader	0	6 400
Orealiserade vinster, värdepapper	-651	0
Orealiserade förluster, värdepapper	0	32 068
Justerat resultat	-6 836	13 902

Not 13 Justering avsättning pensioner, andra avsättningar	Kommun	
	2023	2022
Avsättning pensioner	166	-216
Andra avsättningar	0	0
Summa	166	-216

Not 14 Justering ej likviditetspåverkande poster	Kommun	
	2023	2022
Bokförd vinst/förlust vid försäljning av anläggningstillgång	1 252,6	6 109,1
Justering kapitalförvaltningen	0,0	0,0
Summa justering ej likviditetspåverkande poster	1 252,6	6 109,1

Not 15 Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	Kommun	
	2023	2022
Kundfordringar	2 551	3 584
Kortfristiga fordringar	-55	2 791
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	-1 090	-12 196
Summa ökning/minskning kortfristiga fordringar	1 407	-5 821

Not 16 Ökning/minskning kortfristiga skulder	Kommun	
	2023	2022
Kortfristiga skulder	-6 703	3 742
Leverantörsskulder	5 753	-3 565
Mervärdesskatter	241	-382
Personal skatter/avgifter	2 281	154
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	1 722	8 722
Summa ökning/minskning kortfristiga skulder	3 294	8 671

Not 17 Ökning/minskning förråd och varulager	Kommun	
	2023	2022
Förändring förråd och varulager	0,00	0,00
Summa ökning/minskning förråd och varulager	0,00	0,00

Not 18 Investeringar i materiella och finansiella anläggningstillgångar	Kommun	
	2023	2022
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-33 380	-27 309
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-1 380	888
Statliga investeringsbidrag	0	291
Summa investeringar i materiella anläggningstillgångar	-34 760	-26 130

Not 19 Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Kommun	
	2023	2022
Nordlokal - ötä	1 100	
Hotell Tornedalia	0	2 000
Kuivakangas, gamla skolan	0	310
Fordonsförsäljningar	276	95
Summa försäljning materiella anläggningstillgångar	1 376	2 405

Not 20a Nyupptagna lån	Kommun	
	2023	2022
Kommuninvest	0	0
Övriga låneinstitut	1 393	165
Summa nyupptagna lån	1 393	165

Not 20b Amortering av skuld	Kommun	
	2023	2022
Kommuninvest	15 000	10 000
Summa amortering av skuld	15 000	10 000

Not 21 Ökning av långfristiga fordringar	Kommun	
	2023	2022
	0	0
Summa ökning av långfristiga fordringar	0	0

Not 22 Minskning av långfristiga fordringar		Kommun
	2023	2022
	0	0
	0	0
Summa minskning av långfristiga fordringar	0	0

Not 23 Immateriella anläggningstillgångar	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Stiftelsen Matarengiheim				
Bostadslånepost			92	119
Underhållslånepost			120	156
Summa immateriella anläggningstillgångar			212	275

Not 24 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		Kommun	
		2023	2022
Ingående anskaffningsvärde		575 477	572 110
Ackumulerade avskrivningar		-351 837	-343 394
Ingående bokfört värde		223 639	228 716
Investeringar försäljningar		6 525	3 367
Årets avskrivningar		6 044	-8 444
Nedskrivningar		0	0
Utgående anskaffningsvärde		582 002	575 477
Utgående ack avskrivningar		-345 793	-351 837
Utgående bokfört värde		236 209	223 639

Not 25 Maskiner och inventarier		Kommun	
		2023	2022
Ingående anskaffningsvärde		61 379	61 126
Ackumulerade avskrivningar		-52 395	-52 483
Ingående bokfört värde		8 984	8 642
Investeringar försäljningar		-7 945	253
Årets avskrivningar		13 421	89
Nedskrivningar		0	0
Utgående anskaffningsvärde		53 434	61 379
Utgående ack avskrivningar		-38 974	-52 395
Utgående bokfört värde		14 460	8 984

Not 26 Finansiella anläggningstillgångar	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Aktier				
IUC Norrbotten	15	15	15	15
I Norrbotten AB	14	14	14	14
Kommunaktiebolaget	2	2	2	2
BD pop AB	10	10	10	10
Övertorneå Värmeverk AB	3 000	3 000	0	0
Övertorneå Energi AB	12 000	12 000	0	0
Filmpool Nord AB	65	65	65	65
IT Norrbotten	12	12	12	12
Inera	42	42	42	42
Övertorneå Fastigheter AB	50	0	0	0
Summa aktier	15 210	15 160	160	160
Andelar				
Kommuninvest ekonomiska förening	3 496	2 115	3 496	2 115
Övertorneå Folkets Hus	40	40	40	40
Kollektivtrafikmyndigheten	161	161	161	161
Summa andelar	3 697	2 316	3 697	2 316
Grundfondskapital				
I Norrbotten AB	11	11	11	11
Stiftelsen Matarengihem	2 934	2 934	0	0
Summa grundfondskapital	2 945	2 945	11	11
Utlämnade lån				
Företagslån Kommuninvest	0	0	0	0
Summa utlämnade lån	0	0	0	0
Stiftelsen Matarengihem				
Andra långfristiga värdepappersinnehav	0	0	121	139
Summa	0	0	121	139
Förvaltade stiftelser	0	51	51	51
Summa finansiella anläggningstillgångar	21 852	20 472	4 040	2 677

Not 27 Förråd, lager	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Stiftelsen Matarengihem	0	0	0	0
Övertorneå Energi AB	0	0	948	565
Övertorneå Energiförsäljning AB	0	0	4 367	5 568
Summa förråd, lager	0	0	5 316	6 133

Not 28 Fordringar	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Konsumtionsavgifter (va-avgifter)	1 220	879	1 220	879
Fakturafordringar, vård och omsorg	232	810	232	810
Fakturafordringar, tekniska enheten	389	929	389	929
Värdereglering Kundfordringar	-287	-457	-613	-611
Momsavräkningsfordran	5 684	4 032	5 684	4 032
Skattefordran	9 996	11 904	10 679	12 392
Stats- och EU-fordringar	2 988	2 621	2 988	2 621
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	14 519	11 463	25 035	24 029
Övriga fakturafordringar, barn- och utbildning och diverse	734	2 678	2 492	7 140
Övriga kortfristiga fordringar	17	2 040	81	5 069
Summa fordringar	35 491	36 899	48 188	57 289

Not 29 Kortfristiga placeringar	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Stiftelsen Matarengihems placering	0	0	0	0
Depåkonto hos Nordnet/Söderberg o Partners	120 299	10	120 299	10
Aktier och aktiefonder, svenska	5 000	9 479	5 000	9 479
Utländska aktier och aktiefonder	11 260	32 424	11 260	32 424
Räntebärande värdepapper	82 851	162 435	82 851	162 435
Alternativa placeringar	0	0	0	0
Värdereglering justering verkligt värde tidigare år	0	0	0	0
Värdereglering justering verkligt värde 2018	0	0	0	0
Värdereglering marknadsvärde 31/12	468	-182	468	-182
Summa kortfristiga placeringar	219 878	204 165	219 878	204 165

Not 30 Kassa och bank	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Kassa	0	0	0	18
Plusgirot	0	0	0	0
Bank	20 732	48 965	54 264	74 360
Summa kassa och bank	20 732	48 965	54 264	74 378

Not 31 Eget kapital	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Eget kapital, ingående värde	450 941	475 507	506 267	520 649
-därav resultatutjämningsreserv	30 000	30 000	30 000	30 000
Kapitaltillskott	0	0	0	2 982
Årets resultat	10 786	-24 566	16 931	-14 382
Utgående eget kapital	461 727	450 941	523 198	509 249

Not 32 Avsättning för pensioner	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Avsättning pensioner exkl. garantipensioner	4 742	4 612	4 742	4 742
Avsättning politikerpensioner	381	377	381	381
Avsättning löneskatt	1 243	1 210	1 243	1 243
Summa avsättning för pensioner	6 366	6 199	6 366	6 366

Kommunen har beslutat att pensionsavgifterna enligt det kommunala pensionsavtalet skall utbetalas fullt ut till av anställda individuellt valda pensionskonton fr. o m 1998.

Analys av pensionsskuldens utveckling i tkr Övertorneå kommun	2023	2022
IB Avsatt till pensioner och liknande förpliktelse	4 612	4 806
Ränteuppräknig	46	47
Basbeloppsuppräknig	401	71
Nya utbetalningar	-439	-420
Sänkning av diskonteringsräntan	0	0
Ändrat livslängdsantagande i rips	0	0
Intjänad PA-KL	0	49
Slutbetalning FÅP	0	0
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	0	51
Nya efterlevnadspensioner	0	0
Övriga poster	-12	9
UB avsatt till pensioner exkl ÖK-SAP	4 608	4 613
Aktualiseringsgrad	97%	97%

Not 33 Andra avsättningar	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Avsatt för omställningskostnader personal	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets början	0	0	12 997	11 474
Nya avsättningar	0	0	1 837	1 523
Ianspråktaga avsättningar	0	0		0
Outnyttjade belopp som återförs	0	0		0
Utgående avsättning	0	0	14 834	12 997

Not 34 Obeskattade reserver	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar utöver plan, Övertorneå Energi Försäljning AB			11 512	11 900
Periodiseringsfond, Stiftelsen Matarengihem			0	0
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar utöver plan, Övertorneå Energi AB			60 500	51 000
Summa obeskattade reserver			72 012	62 900

Not 35 Långfristiga skulder	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Ingående skuld	15 165	25 000	138 215	180 550
Amortering av skuld	-15 000	-10 000	-40 300	-71 500
Nyupptagna lån	1 393	165	15 393	29 165
Summa långfristiga skulder	1 558	15 165	113 308	138 215

Not 36 Kortfristiga skulder		Kommun		Koncern
	2023	2022	2023	2022
Leverantörsskulder	19 692	13 939	23 141	16 603
Momsskulder	982	741	3 128	2 925
EU-projekt, beviljade medel	0	0	0	0
Arbetsgivaravgifter	5 042	4 794	5 496	5 023
Anställdas skatter	4 024	3 909	4 294	4 121
Upplupen semesterskuld, ferielöneskuld och övertidsersättning	17 219	16 210	17 868	17 304
Upplupen löneskatt, individuell del	2 652	731	2 677	762
Upplupna räntekostnader	0	11	283	153
Upplupna pensionskostnader, individuell del	8 569	8 151	8 569	8 151
Skatteskuld	0	0	-19	0
Retroaktiva löner	5 061	3 864	5 096	3 917
Projektmedel till olika projekt	1 924	8 581	1 924	8 581
Upplupna leverantörsskulder, loF	5 131	6 193	5 131	6 193
Förutbetalda intäkter	181	850	13 788	12 213
Depositionsavgift bredband	0	0	0	0
Punktskatter	0	0	6 609	5 327
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10 946	9 383	43 131	41 820
Övriga upparbetade kostnader/förutbetalda skatteintäkter	138	912	460	1 141
Summa kortfristiga skulder	81 562	78 268	141 576	134 233

Not 37 Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar i tkr		Kommun	
	2023	2022	
Ingående ansvarsförbindelse	100 194	106 908	
Ränteuppräknings	644	664	
Basbeloppsuppräkning	7 258	2 583	
Gamla utbetalningar	-7 545	-7 590	
Aktualisering	0	0	
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	
Bromsen	0	0	
Övriga poster	140	-2 370	
Summa ansvarsförbindelse	100 691	100 195	
Löneskatt	24 428	24 307	
Utgående ansvarsförbindelse	125 119	124 502	

Not 38 Borgensförbindelser	Kommun	
	2023	2022
Stiftelsen Matarengihem (helägt bostadsföretag)	68 300	68 300
Övertorneå Energi AB	45 000	49 000
Övertorneå Energi Försäljning AB	28 250	30 250
LVL in Luppio AB	0	0
Förlustansvar, statliga bostadslån för egna hem	145	160
Brf Väktaren Övertorneå	4 042	4 244
Summa borgensförbindelser	145 737	151 954

Not 39 Operationella leasingavtal i tkr	Kommun	
	2023	2022
Totala leasingavgifter	2829	1 636
Med förfall inom 1 år	0	0
Med förfall inom 1-5 år	2 829	1 636

3.5 Driftsredovisning

Ansvarig nämnd/styrelse eller annat organ (mkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget 2023	Utfall 2022	Budget 2022
Kommunfullmäktige	0,7	0,5	-0,2	0,4	0,5
Revision	0,9	0,8	-0,1	0,8	0,8
Överförmyndare	0,8	0,9	0,1	0,8	0,9
Kommunstyrelse	81,3	76,2	-5,1	79,5	77,8
Samhällsbyggnadsnämnd	4,5	4,6	0,1	2,9	3
Barn- och utbildningsnämnd	110,2	108,3	-1,9	106,7	104,5
Socialnämnd	160,8	147,9	-12,9	155,7	146,7
Summa drift hos nämnder/styrelser	359,2	339,2	-20	346,8	334,2
Justering pension och personalkostnader	8,8	9,6	0,8	8,8	9,6
Osäkra kundfodringar					
Internränta, kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0	0	0
Realisationsförluster byggnader och övriga kostnader	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	368,0	348,8	-19,2	355,6	343,8

Resultaträkning i övrigt

Ansvarig nämnd/styrelse eller annat organ (mkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget 2023	Utfall 2022	Budget 2022
Verksamhetens nettokostnader	-368,0	-348,8	19,2	-355,6	-343,8
Skatteintäkter	202,4	197,6	-4,8	197,2	191,3
Generella stats- och utjämningsbidrag	157,7	151,8	-5,9	155,8	153,4
Resultat före finansiella poster	-7,9	0,6	8,5	2,6	0,9
Justering orealiserat resultat år 2018	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter	18,5	1,0	-17,5	1,4	1,4
Finansiella kostnader	0,2	-1,0	-1,2	-23,3	-1,4
Årets resultat = förändring av eget kapital	10,8	0,6	-10,2	-24,6	0,9

3.6 Investeringsredovisning

Den investeringsram som beslutades för 2023 uppgick till 31,6 mkr, därutöver överfördes 17,5 mkr i investeringsmedel från föregående år samt att Kommunfullmäktige beviljade 2,5 mkr i tilläggsanslag till tekniska enheten för övertag av återvinningsstationer och ökad kommunal ledningsförmåga. Sammantaget uppgick den totala investeringsramen för 2023 till 51,6 mkr.

Av dessa 51,6 mkr har 33,4 mkr investerats. Under året har bland annat reparationen av vattentornet i Hedenäset, reparationerna på Utbildning Nords lokaler i Hedenäset samt utbytet av vattenmätare som alla påbörjats tidigare år färdigställts. Vidare har fastigheter bl.a. investerat i kommunens tredje solcellsanläggning, underhållsfri fasad till Isladan samt bytt tak på både Björkebygården och Särkivaaragården. Både VA och Gata/Park har uppdaterat sin maskinpark genom att investera i bl.a. traktorgrävare, lastväxlare, skoter och sexhjuling. VA har vidare investerat i ledningarna i bl.a. Rantajärvi, Juoksengi och Neistenkangas, samtidigt som man påbörjat och färdigställt delar av skyddskraven för VA anläggningarna. Renhållningen har genomfört omfattande investeringar på Orjasjärvi återvinningscentral för att uppfylla de krav som ställs på avfallshantering. Säkerhetssamordnare och Barn- och Utbildningsnämnden har investerat i IT utrustning till personal och politiker samt i nya kopiatorer. Socialnämnden har bl.a. påbörjat investeringen i ett nytt verksamhetssystem. Investeringar som beslutats till 2023 som inte genomförts till följd av ändrade investeringsbehov uppgår till 5 mkr, och består bl.a. av lastbil med släp till transportutbildningen, E-arkiv, m.fl.

	Budget	Utfall	Avvikelse
Biblioteket	0,1	0,1	0,0
Kultur och fritid	0,3	0,1	0,2
Fastigheter	9,0	8,3	0,7
<i>Varav Björkebygården - Tak</i>	<i>1,8</i>	<i>1,4</i>	<i>0,4</i>
<i>Varav Byte belysningsarmaturer i kommunala lokaler</i>	<i>1,3</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>
<i>Varav Isladan - Underhållsfri fasad</i>	<i>2,0</i>	<i>2,1</i>	<i>-0,1</i>
<i>Varav Solcellsanläggning</i>	<i>0,8</i>	<i>0,7</i>	<i>0,0</i>
<i>Varav Särkivaaragården - Tak</i>	<i>1,6</i>	<i>1,6</i>	<i>0,0</i>
Vatten och avlopp	23,2	15,1	8,1
<i>Varav Dricksvattenförsörjning, Rantajärvi</i>	<i>0,7</i>	<i>0,9</i>	<i>-0,2</i>
<i>Varav Traktorgrävare</i>	<i>2,5</i>	<i>2,8</i>	<i>-0,3</i>
<i>Varav Kommunalt avlopp, Juoksengi</i>	<i>0,3</i>	<i>0,9</i>	<i>-0,6</i>
<i>Varav Lastväxlare</i>	<i>1,0</i>	<i>2,2</i>	<i>-1,2</i>
<i>Varav VA-ledningar, Neistenkangas</i>	<i>3,4</i>	<i>0,7</i>	<i>2,7</i>
<i>Varav Säkerhetsåtgärder VA - Skyddskrav från MSB</i>	<i>2,4</i>	<i>0,8</i>	<i>1,6</i>
<i>Varav Vattentornet Hedenäset</i>	<i>0,9</i>	<i>2,6</i>	<i>-1,7</i>
Renhållning	8,6	6,3	2,3
<i>Varav Orjasjärvi ÅVC</i>	<i>5,5</i>	<i>6,3</i>	<i>0,8</i>
Gata och park	3,0	1,6	1,4
<i>Varav Sexhjuling</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>-0,1</i>
<i>Varav Skoter med Sladd</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,0</i>
<i>Varav Upprustning, gator och GC-vägar</i>	<i>1,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,0</i>
Säkerhetssamordnare	0,4	0,3	0,1
Barn- och utbildningsnämnden	0,5	0,5	0,0
Socialen	1,5	1,1	0,4
<i>Varav Nytt verksamhetssystem, Pulsen</i>	<i>1,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,0</i>
Ändrade investeringsbehov	5,0	0,0	5,0
Totalsumma	51,6	33,4	17,9

Sammantaget kvarstår en investeringsbudget om 17,9 mkr, av dessa 17,9 mkr planeras 12,9 mkr att genomföras under kommande år och resterande 5,0 mkr är budgeterat medel där investeringsbehovet inte längre föreligger varav dessa utgår. Bland de 12,9 mkr som överförs och förväntas genomföras under kommande år finns bl.a. ombyggnation av avloppspumpstationer samt inköp av en ny avfallsbil som bägge upphandlats och beställts under 2023 men som levereras först under 2024, konstens väg som pausats för projektering och nu förväntas genomförande 2024 samt verksamhetssystemet Pulsen som påbörjats och förväntas färdigställas 2024.

Investeringsmedel som överförs till 2024	
Kultur och fritid	0,2
Säkerhetssamordnare	0,1
Fastigheter	4,0
Vatten och avlopp	4,2
Renhållning	2,1
Gata och park	1,4
Socialen	0,9
Totalsumma	12,9

3.7 VA-redovisning

Enligt Vattentjänstelagen ska vatten- och avloppsverksamhet särredovisas i bokslut. Resultatet för 2023 är -4,8 mkr, vilket är en försämring med 0,1 mkr jämfört med föregående år. Enligt beslut i kommunfullmäktige (Kf § 88, 2016-11-07) skall en täckningsgrad (intäktsfinansiering) på 100 % eftersträvas eftersom VA-kollektivet skall vara självbärande. Under 2023 (KF §12, 2023-02-27) beslutades det om en höjning av VA-taxan, vilket börjat gälla från 2023-04-01. Täckningsgraden uppgår till 76,81 % för 2023. Under 2024 förväntas en högre täckningsgrad uppnås, då den nya taxan gäller hela året, men fortsatt behöver verksamheten se över sin kostnadsmassa för att uppnå full kostnadstäckning och därmed självfinansiering.

Resultaträkning, mkr	2023	2022
Verksamhetens intäkter	15,9	13,4
Brukningsavgifter	14,6	11,9
Anläggningsavgifter	0,2	0,5
Övriga externa intäkter	0,4	0,4
Interna intäkter	0,7	0,6
 Verksamhetens kostnader	 -20,7	 -18,1
Externa kostnader	-15,0	-13,0
Interna kostnader	-0,9	-1,0
Avskrivningar	-4,8	-4,1
Verksamhetens nettokostnader	-4,8	-4,7
 Årets resultat	 -4,8	 -4,7

3.8 Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett i enlighet med Lag (2018:597) om kommunala bokföring och redovisning, 11 kapitlet, samt i överensstämmelse med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och god redovisningssed. Avvikelser redovisas nedan.

Övergripande redovisningsprinciper som alltid beaktas i redovisningen för att ge en så rättvisande bild som möjligt är:

- **Fortlevnadsprincipen**
- **Försiktighetsprincipen.** Innebär att tillgångar aldrig får övervärderas, skulder aldrig undervärderas, vinster aldrig föregripas och förluster alltid föregripas.
- **Principen om öppenhet** innebär att om det råder tvekan mellan två redovisningssätt så ska alltid den mest öppna beskrivningen av utvecklingen och situationen väljas.
- **Kongruensprincipen** innebär att det ska finnas en överensstämmelse mellan balansräkning och resultaträkning som innebär att samtliga förmögenhetsförändringar (i balansräkningen) ska redovisas över resultaträkningen.
- **Periodiseringsprincipen** innebär att intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret tas med, oavsett tidpunkten för betalningen eller när de faktureras.
- **Objektivitets-, aktualitets-, relevans- och väsentlighetsprincipen** syftar bland annat till att beskriva hur redovisningsinformationen ska vara, det vill säga begriplig och att informationen ska grunda sig på underlag som är verifierbara.
- **Konsekvens och jämförbarhet** innebär att redovisningen ska ske på samma sätt mellan redovisningsåren och kunna jämföras mellan olika bokföringsskyldiga.
- **Kontinuitetsprincipen** innebär att ingående balans i balansräkningen ska vara samma som utgående balans i balansräkning för året innan
- **Principen om historiska anskaffningsvärden.**

Periodisering

Periodisering av utgifter och inkomster har gjorts enligt väsentlighetsprincipen. Leverantörs- och kundfakturer som anlänt efter balansdagen, men är hänförliga till räkenskapsåret, har tagits upp som skuld respektive fordran. Statsbidrag till driftkostnader och investeringskostnader har fordringsförts. Inte utbetalade men beslutade bidrag till utomstående har skuldförts om de uppgår till väsentligt belopp. Externa utgifts- och inkomsträntor är periodiserade. Lönerna redovisas i huvudsak enligt kontantmetoden.

Periodisering av skatteintäkter

Kommunalskatten har periodiserats i enlighet med Rådet för kommunal redovisning rekommendation nr 4. Kommunen har i bokslutet för år 2023 bokfört den definitiva slutavräkningen för år 2022 och en preliminär avräkning för 2023 i resultaträkningen.

Periodisering av löneskatt

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats i enlighet med RKR nr 17 och belastat resultaträkningen. Den preliminära löneskatten för år 2023 har betalats löpande varje månad.

Omsättningstillgångar värderas som regel till det lägsta av anskaffningsvärdet eller verkligt värde. Värdepapper värderas till marknadsvärde. Fordran med förfallotid inom ett år från balansdagen beaktas som kortfristig.

Hyses-/leasingavtal klassificeras var för sig utifrån avtalade förhållanden i det specifika avtalet. Majoriteten av tecknade avtalen klassificeras som operationella, men även ett finansiellt leasingavtal finns.

Arbetsgivaravgifter

Arbetsgivaravgifter har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) i samband med löneredovisningen och interndeberas förvaltningarna med följande pålägg för år 2023:

- Förtroendemän/uppdragstagare 44,53 %
- Arbetstagare med kommunalt avtal och med pensionsrätt 44,53 %

Anslutningsavgifter

Utdebiterade anslutningsavgifter för vatten/avlopp redovisas som intäkt i resultaträkningen.

Skuld för semester, ferielön och okompenserad övertid som ej var uttagen per 31 december redovisas som kortfristig skuld enligt gällande löneläge inklusive arbetsgivaravgifter för kommande år. I det fall amorteringen av långfristiga lån sker nästkommande år redovisas denna som kortfristig skuld.

Kapitalkostnader

Vid beräkningen av kapitalkostnader används den s.k. nominella metoden. Med nominell metod menas att kapitalkostnaden beräknas utifrån årlig avskrivning på investeringens anskaffningsvärde utifrån investeringens ekonomiska livslängd.

Internräntan 2023 är 0 % på kvarstående bokfört värde.

Anläggningstillgångar

I balansräkningen har anläggningstillgångarna upptagits till anskaffningsvärde minus investeringsbidrag efter avdrag för planerlig avskrivning. De investeringar som aktiveras som anläggningstillgångar har i huvudsak haft ett anskaffningsvärde som överstiger 20 000 kronor och en livslängd som överstiger 3 år. Anskaffningskostnaden för pågående anläggningar aktiveras löpande.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt mervärde. På tillgång i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Nya investeringsprojekt delas upp i komponenter.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

3, 5, 10, 12, 15, 20, 33, 40, 50, 60, 80 år. Genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 27 år.

Pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen. Förmåner intjänade från och med 1998 hanteras via försäkringslösning. Särskild avtalspension samt förpliktelser till förtroendevalda och förpliktelser där utbetalningen påbörjats redovisas som avsättning. Förmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Nästa års pensionsutbetalningar redovisas som kortfristig skuld. Beräkningar av det samlade åtagandet har utförts av KPA enligt RIPS 07 och baseras på nu gällande pensionsavtal.

Extern kapitalförvaltning

Extern kapitalförvaltning redovisas som omsättningstillgång enligt fastställda regler/riktlinjer av kommunfullmäktige.

Nedskrivning anläggningstillgång

För att en nedskrivning eller återföring av nedskrivning ska vara aktuell görs en prövning av tillgångens värde. En värdering av tillgången görs som jämförs med redovisat bokfört värde.

Värdereglering kundfordringar

Kundfordringar äldre än ett år redovisas som osäkra fordringar.

Sammanställd redovisning (koncern)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den RKR R16 Sammanställda räkenskaper och utformas enligt god redovisningssed. I koncernbokslutet ingår Övertorneå kommun och de bolag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20 procent, nämligen: Stiftelsen Matarengihem (100 %), Övertorneå Energiförsäljning AB (100 %) och Övertorneå Energi AB (100 %). Ingen omräkning av bolagens avskrivningar i komponenter har gjorts för räkenskapsåret, då kommunen själv inte tillämpar komponentavskrivning fullt ut. Arbetet med detta fortgår.

Den sammanställda redovisningen har gjorts enligt förvärvsmetoden. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas in i den sammanställda redovisningen. Förvärvsmetoden innebär att anskaffningsvärdet för dotterföretagens andelar avräknas mot förvärvat eget kapital. I eget kapital ingår härmed förutom kommunens eget kapital endast den del av dotterföretagens egna kapital som intjänats efter förvärvet. Eftersom koncernredovisningen endast ska visa enheternas relationer med omvärlden har interna mellanhavanden tagits bort. Enhetliga redovisningsprinciper finns inte mellan kommunen och dotterföretagen men där avvikelser finns har kommunens redovisningsprinciper varit vägledande. Samtliga dotterföretag har liksom kommunen kalenderår som redovisningsår.

Jämförelsestörande poster redovisas i not till berörd resultatpost. Avvägning har gjorts mellan krav på information och överskådlighet.

Rekommendation RKR 18.1 följs inte av Övertorneå kommun när investeringsbidragen samt anslutningsavgifterna är av ringa betydelse.

3.9 Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar: Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande användas i verksamheterna.

Ansvarsförbindelse är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättningar: Ekonomiska förpliktelser som är säkra, men ovissa till belopp eller tidpunkt då de ska infrias, t ex pensionsförpliktelser.

Balansräkningen: Visar den ekonomiska ställningen i sammandrag vid räkenskapsårets utgång. Kommunens samtliga tillgångar och skulder samt eget kapital redovisas. Ställda panter och ansvarsförbindelser upptas inom linjen.

Driftredovisningen: Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året, fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar mm) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Extraordinära intäkter/kostnader: Saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiella intäkter/kostnader redovisas under särskild rubrik i resultaträkningen, exempelvis ränteintäkter, utdelning, räntekostnader m m.

Förutbetalda kostnader: Kostnader betalda innevarande år som avser kommande år (fordran).

Förutbetalda intäkter: Intäkter erhållna innevarande år som avser kommande år (skuld).

Investeringsredovisningen: Redovisar in- och utbetalningar för årets nettoredovisningar i till exempel fastigheter, anläggningar, maskiner och inventarier. Dessa tillgångar är avsedda att användas under en längre tidsperiod.

Jämförelsestörande poster: Händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder mellan olika kommuner.

Kapitalkostnader: Årlig finansiell ersättning mellan kommunens finansförvaltning och övriga förvaltningar för att man nyttjar en investering (byggnad, anläggning, inventarier).

Kortfristiga fordringar och skulder: Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Likvida medel: Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa-, plusgirot och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper till exempel statsskuldväxlar, bankcertifikat.

Likviditet: Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid). Likviditeten kan beräknas på olika sätt. Kassalikviditet är omsättningstillgångar minus varulager delat med kortfristiga skulder. Balanslikviditet är omsättningstillgångar delat med kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet (omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder) i förhållande till årets externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder: Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Löneskatt är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nyckeltal: Mäter förhållandet mellan två storheter, t ex likvida medel i % av externa utgifter (likviditet).

Omsättningstillgångar: Tillgångar som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar. Dessa tillgångar kan på kort tid omsättas till likvida medel.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter på den redovisningsperiod till vilken de hör.

Resultaträkning: Sammanfattar årets intäkter och kostnader och därmed hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också

beräknas genom att man jämför eget kapital i de senaste två årens balansräkningar.

Soliditet: Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, dvs. graden av egna finansierade tillgångar. Visar i vilken utsträckning som tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Måttet beskriver kapitalstyrkan vilket ger vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Vision: Anger ett framtida, ej tidsbestämt, önskvärt tillstånd och talar om vart Övertorneå är på väg.